

RAUHAN TEMPELI

Kirjoittanut

VAINO LEHTONEN

RAUHAN TEMPPELI

PDF-tiedosto on skannattu vuoden 1947 painoksesta.

Taustalla olevaan hakukelpoiseen tekstiin on saattanut jäädä alkuperäisestä poikkeavia kohtia.

Ilmiselviäkään painovirheitä ei ole korjattu.

(Ks. J. R. Hannula, Kristosofian Polulla II, s. 304.)

Lahdessa heinäkuussa 2014
Jaakko Kesävuori

RAUHAN TEMPPELI

Kirjoittanut
VÄINÖ LEHTONEN

P. E:N KANNATUSLIITTO
TAMPERE

SISÄLLYS

I Teosofisen liikkeen tarkoitus 1	5
II " " " 2	18
III Rauhan Temppeli 1	31
IV " " 2	46
V Kuoleman arvoitus 1	66
VI " " 2	76

I

TEOSOFISEN LIIKKEEN TARKOITUS.

Tutustuessamme teosofiaan voimme tehdä sen merkilisen huomion, että tämä maailmankatsomus väittää olevansa ikivanhaa viisautta, tiedettä, filosofiaa, uskontoa. Vaikka tiedämmekin, että nykyaikainen teosofia on venäläisen jättiläissielun H. P. Blavaskyn esittämää, kiinnitty huomiomme hänen väitteeseensä, että teosofia — jumalallinen viisaus — on yhtä vanhaa kuin ihmiskunta. Tämä väite avaa eteemme suuria näköaloja, sillä se antaa meidän aavistaa, että tämän ilmenneen elämän takana ja sisällä on joku totuus. Se antaa meidän ymmärtää, ettei elämä ole pelkän sattuman tulosta, vaan jumalallisen viisauden synnyttämää ja että samaa viisautta on aina ollut ainakin muutamilla ihmisillä. Näin ollen teosofisella sanomalla näyttää olevan annettavanaan juuri sitä, mitä ihmiskunta tietämättään kaipaa: totuutta. Se tarjoaa meille totuutta elämästä ja kuolemasta, hyvän ja pahan arvoituksesta, totuutta Jumalasta ja ihmisen salaisuudesta: sen minuuden arvoituksesta, mikä meissä jo-

kaisessa ilmenee ja antaa meidän tuntea sitä tietoisuutta, että olemme ihmisiä.

Enemmän syventyessämme teosofiseen maailmankatsomukseen voimme havaita sen siksi syväksi, rikkaaksi ja monipuoliseksi, että totuudenetsijältä — pysyäkseen aina selvillä vesillä — vaaditaan valpasta itsekritiikkiä ja ennen kaikkea vilpitöntä totuuden janoa. Voimme huomata, että tämä elämäncatsomus on saanut rikkautensa olemassaolon pohjimmaisista virroista, mutta se voisi — ihmisten erilaisuuden vuoksi — muodostua myöskin salakareiksi, ansoiksi ja kompastuskiviksi. Ihminen on sielulliselta rakenteeltaan siksi monipuolinen ja hänen sympatiansa siksi moninaiset, että hän voi helposti erehtyä luulemaan varjoja valoksi. On aina olemassa vaara, että selvästikin esitetty ajatus tulee väärinymmärretyksi ja että julistuksen alkuperäinen tarkoitus saattaa vähitellen unohtua.

Tämä oli selviönä myöskin H. P. Blavatskylle hänen alkaessaan teosofisen työnsä. Niinpä hän näkikin henkensä silmillä, että tulee aika, jolloin teosofitkaan eivät enää tiedä, mitä teosofia on. Olemme olleet näkevinämme H. P. B:n ennustaman ajan nyt koittaneen ja siksi meillä on kyllin aihetta tarkastella asioita. Vaikka näemme mekin, että teosofiseen maailmankatsomukseen sisältyvä metafysiikka on hapattanut maailman kirjallisuuden, ja elvyttänyt psyykkistä y.m. ihmisen mysteriota selventävää tutkimusta, niin tästä huolimatta vakavienkin teosofien enemmistö näyttää unohtaneen, m i t ä v a r t e n teosofinen sanoma annettiin ihmiskunnalle. Emme osaa uskoa, että näin kaikkikäsittävää elämänymmärrystä olisi

ilmoitettu älyvoimistelua tai uteliaisuuden tyydyttämistä varten.

Ennenkuin käymme tarkastelemaan teosofisen liikkeen tarkoitusta ja tehtävää, on meidän lyhyesti kosketeltava muutamia teosofian ydinoppeja, kuten kehitystä ja siitä seuraavaa mestariutta, jälleensyntymistä ja karman lakia. Ensinnä tarkastelemme kehitystä.

Kun teosofia väittää olevansa viisaustiedettä, joka on yhtä vanhaa juurta kuin ihmiskunta, tahtoo se tällä opettaa, että ihmiskunnan mukana sen lapsuudesta alkaen on ollut viisaita olentoja, joilla on ollut tiedossaan totuus elämän sisäisestä tarkoituksesta. Tämä ajatus herättää luonnollisesti kysymyksen: mistä nämä viisaat ovat syntyneet? Ja teosofia vastaa: He ovat kehityksen tulosta. Ei heitä ole luotu kertakaikkiaan täydelliseksi, vaan elämässä vallitsee ihmeellinen kehityksen laki, joka kasvat-
taa ja muokkaa jokaista tajuntaa yhä suurempaan täydellisyyteen. Itse elämän sisällä on olemassa täydellisyiden perikuva, täydellinen ihminen, tämän kuvan kaltaiseksi pyrkii jokainen tajuntayksilö kehittymään. On sentähden täysin loogillista ajatella, että on olemassa täydellisiä ihmisiä, jotka kehityksen tietä kulkien ovat saavuttaneet niin korkean tiedon, viisauden ja täydellisyiden, kuin inhimillinen järkemme suinkin saattaa käsittää.

Teosofia nimittää näitä viisaita, inhimillisen täydellisyiden saavuttaneita ihmisiä, mestareiksi. H. P. Blavatsky, nykyaikaisen teosofian ensimmäinen julistaja painostaa nimenomaan että hänen julistamansa opit eivät ole hänen vaan niiden, jotka hänet lähettivät. Ne ovat mestarien suusta lähtenyt viisautta, ja sentähden hän ni-

mittikin julistustaan teosofiaksi, jumalalliseksi viisaudeksi. Hän — H. P. B. — itse oli niin lähellä mestariutta, että kykeni välittämään ihmiskunnalle näitä olemassaolon syviä totuuksia.

Nyt nousee mieleemme kysymys: minkälaisia olentoja ovat mestarit? Jos emme ole perinpohjaisesti tutustuneet H. P. Blavatskyn ja Pekka Ervastin opetuksiin ja siihen mielenkiintoiseen teokseen, joka ilmestyi nimellä ”Viisauden Mestarien kirjeitä”, vaan olemme tutustuneet teosofiaan myöhempien teosofisten kirjailijojitten välityksellä, on meillä hyvin todennäköisesti vääristyneet käsitykset mestareista. Useimmiten selitetään, että mestarit asuvat Tiibetissä, äärimmäisessä salaperäisyydessä. Näin ollen tulemme ehkä ajatelleeksi, että mestarit ovat, sanoisimmeko, hieman pikkumaisia olentoja, jotka maailman pahuutta, raakuutta ja itsekkyyttä paeten ovat vetäytyneet jonnekin Himalajalle suojellakseen omaa pyhyyttään. Ajatus on tavallaan luonnollinen. Kyllä meidän täytyy myöntää, tarkastellessamme ihmiskunnan elämää, ettei täällä ole helppoa elää ihmisen, joka on voittanut jokapäiväisen ihmisen elämään kannustavat vietit. Kyllä on totta, että nykyisen ihmiskunnan keskellä henkinen elämä on marttyyriutta, mutta heikkoutta se ei ole eikä pikkumuaisuutta.

Lisäksi kerrotaan, että mestarit työskentelevät harharuumiissaan, jonkinlaisissa ajatusvoimin rakennetuissa käyttövälineissä. Tämäkin on tietenkin totta eräältä puolen katsottuna. Mutta koska nykypäivien ihmiset eivät ole taipuvaisia uskomaan näkyihin ja ilmestyksiin, ja koska ei yleisesti tiedetä tällaisia ilmestyksiä esiintyneen, niin ei ole kaukana ajatus, että tokkohan mestareita on

olemassakaan. Kun mestarit ovat noin piittaamattomia meistä ja välttävät tulemistaan saastutetuiksi meidän pikkusynneistämme, niin meillä ei ole mitään syytä tietää heidän olemassaolostaan. Riittää, kunhan askartelemme näissä teosofisissa harrastuksissamme ja yritämme kasvattaa itsessämme joitakin pikkuhuiveita. Vähitellen voi kiteytyä tajuntaamme kuva, että mestarius on jotakin hataraa ja varjomaista. Meidän länsimaalaiselle temppera-menttillemme on vierasta ajatus, että ihminen suojelee omaa pyhyyttään, pakenee kärsimyksiä, eikä halua ottaa osaa ihmiskunnan yhteiseen kurjuuteen. Ja koska käsi-tyksemme mestareista on muovautunut kaikeksi muuksi kuin kuvaksi täydellisestä ihmisestä, olemme helposti vaakuutettuja, ettei mestareita elä meidän keskuudessamme.

Ensimmäinen askel johtaa toiseen. Jos täydellinen ihminen on jotain varjomaista, niin mitä merkitsee täydellisyteen johtava kehitys ja sitä auttava jälleensyntyminen ynnä kehitystä valvova karma? Niiltäkin häviää todellisuuspohja ja ennenpitkää joutuu vakavakin teosofi kysymään: olenko joutunut harhateille? Onko koko teosofinen aateskeluni ollut tuulentupien rakentamista?

Mitä sitten on mestarius? Se on sitä, josta H. P. B. ja P. E. aina puhuivat. Mestari on täydellinen ihminen. Sana ihminen ratkaisee asian. Mestari on ihminen. Hän elää, syö ja juo. Mitä hän muuta on, se näkyy hänen elämästään ja opetuksistaan. Täydellisyys näkyy siinä, että hän on vapaa inhimillisistä heikkouksista ja täydellisen ihmisen viisaus kuultaa hänen opetuksistaan. Mutta ihminen hän on. Hän saattaa elää meidän keskellämme, tehdä työtä kanssamme ja opettaa meitä. Näinhän on aina ollut. Ei yksikään historiallinen

mestari ole ollut epämääräinen olento, vaan ihminen, sellainen kuin Jeesus, Buddha, Zoroaster y.m. Se, että heitä on elänyt ja saattaa yhä elää maailmassa, ei merkitse, ettei heitä voi elää Himalajalla tai muualla poissa maailman humusta. Eihän ihmiskunta yleensä ole sietänyt näitä todellisia auttajiaan ja opettajiaan, koska he liian räikeästi tuovat näkyviin ihmisten itsekkyyden ja pahuuden. Heidät on tavalla tai toisella pyritty tekemään ”vaarattomiksi”, kuten Jeesus tehtiin aikoinaan. Sentähden emme heitä yleensä tapaa keskuudessamme.

Mutta määrättyinä historian kausina he esiintyvät julkisesti. Sanotaan, että kun totuuden valo maailmassa liiaksi himmenee, silloin heitä esiintyy. Tämä ei merkitse että maailma tietää heidän olevan mestareita. Heidän viisautensa ei ole ihmiskunnan mittapuun mukaista, eikä heillä tarvitse olla tohtorinhattua. Arvelivathan Jeesuksestakin hänen aikalaisensa, ettei puusepän poika suinkaan voinut olla profeetta. Maailman mittapuun mukaan hänen olisi pitänyt olla korkeasti oppinut rabbiini, mutta sitä hän ei ollut. Hänellä oli korkeampi mittapuu, mutta ihmiset eivät sokeudessaan sitä nähneet.

Elämme parhaillaan historian suuressa murroskaudessa ja Pekka Ervast, teosofisen liikkeen suomalainen uranuurtaja, huomautti nimenomaan, että nykyaikaa voidaan verrata Jeesuksen esiintymisen aikaan. Jotain samantapaista kuin silloinkin on nyt tapahtunut. Sentähden kysymys mestarein esiintymisestä on ajankohtainen.

Kuten jo sanoimme, mestari tai mestareita esiintyy julkisesti silloin, kun totuuden valo liiaksi himmenee ihmiskunnan tietoisuudesta. He esiintyvät henkistä työtä varten. Mitäpä tekemistä heillä täällä muuten olisi. He he-

rättävät ja lietsovat totuuden valon uudestaan valaisemaan, muistuttavat ihmisille, että he — ihmiset — ovat henkiolentoja, Jumalan poikia. He opettavat, että elämillä on tarkoitus, että on olemassa inhimillisen täydellisyyden normi, joka on jokaisen ihmisen kehityksen kohteena. Jokaisen tehtävänä on pyrkiä tuohon täydellisyyteen.

Mistä voimme siis tietää, että mestariolento on keskellämme?

Tähän voimme vastata toisella kysymyksellä: mistä tiedämme, että Buddha, että Jeesus oli mestari? Tiedämme sen heidän opetuksistaan. He kaijuttavat meistä esille jonkun ihmeellisen vastasoinnun, joka todistaa meille, että syvällä olemuksessamme on jotain samaa kuin heissäkin. Heidän opetustensa jumalallinen valo on niin ylivoimainen, että se kykenee herättämään meissä uskoa ja luottamusta. Ymmärrämme, että he ovat tulkkveja sille suurelle jumalalliselle elämälle, joka elää myöskin meissä, jossain syvällä tajuntamme takana. Ja jos yritämme väentää heidän opetuksensa palvelemaan itsekkäitä tarkoituseriämme kuten ihmiskunta kirkkoineen on tehnyt, niin emme saavuta sisäistä rauhaa. Päinvastoin, rauha tuntuu silloin häviävän.

Jos taas tutustumme näiden viisaiden elämään, teemme sen havainnon, että he ovat vakaumuksessaan ehdottomia. He eivät mene kompromisseihin maailman viisauden kanssa. He ovat auttavaisia, lempeitä, hyviä, mutta kun tulee kysymys totuudesta, jumalallisen elämän järjestyksestä, he eivät myy itseään. Siitä on voimakkaana todistuksena se, että esim. Jeesus antautui tapettavaksi, ennemminkuin luopui vakaumuksestaan. Hänen elämänsäsi-

tyksensä mukaan paha ei lopu sitä vastaan taistelemalla. Hän tiesi omistavansa sen elämäнкäsityksen, joka oli itse suuren elämän tahto, Isän tahto, ja siksi hän ei mukautunut maallisen arvovallan toivomuksiin. Ennen ruumiillinen kuolema kuin henkinen kuolema.

Edelleen huomaamme, ettei Valkoisen Veljeskunnan Mestari kumoa ennen eläneitten uskonnonperustajien opetuksia. Hän niitä syventää. Eihän Jeesuskaan kumonnut Moosesta, vaan paljasti hänen käskyjensä syvimmän hengen. Hän toi näkyviin sen todellisuuden, mikä oli Mooseksen ulkonaisten käskyjen takana. Ohjeet ulkokohtaisesta elämästä varten ovat tarpeellisia, mutta ne ovat riittämättömiä silloin, kun ihminen tahtoo päästä syvemmin ymmärtämään elämää. Onhan ihminen jotakin muuta kuin ulkonainen ruumis. Hän on tajuinen olento ja sentähden ohjeet ja käskyt kuuluvat tälle tajunnalle. Ne tähtäävät sieluelämän sivistämiseen. Verratessamme Mooseksen kymmeniä käskyjä Vuorisaarnan viiteen käskyyn näemme, miten viimeksimainituissa koko Vanhan Liiton elämäнкäsitys puhdistuu ja syvenee. Ihmisen kaltainen ankara Jehova vaihtuu rakastavaksi taivaalliseksi Isäksi. Samoin kiellot tappamisesta, varastamisesta, väärin vannomisesta jne. syventyvät koskemaan tekojen sisäisiä syitä: ajatus- ja tunne-elämän asennetta.

Jeesus varoittaa valheprofeetoista, jotka ovat susia lammasten vaatteissa. Onko heihin nähden olemassa pätevää mittapuu?

Onpa kyllä. Mittapuu on — kuvaannollisesti sanoen — pukinsorkka. Tämä pilkistää valkoisen lammashan alta, toisin sanoen heidän opetuksissaan. Se tulee näkyviin ennenkaikkea siinä, että Vuorisaarnan käskyjen hen-

ki syrjäytetään. Tämä tapahtuu ensin varovammin, mutta vähitellen he yhä selvemmin antavat ymmärtää, että voihan sitä olla — pyhää vihaa. Onhan luvallista asiasta suuttua. Ja nythän on uskonto ja isänmaa vaarassa, joten Vuorisaarna joutaa toistaiseksi vähän syrjään. Täytyy vastustaa pahaa, eihän tässä muu auta. Täytyy ase kädessä lähteä muiden mukana. Vuorisaarnaa voidaan toteuttaa vasta sitten, kun olosuhteet sallivat.

Tämän suuntainen henki paljastuu vähitellen. Heidän opetuksensa voivat olla hyvin kiehtovia ja ihanteellisia, mutta lopulta näkyy pukinsorkka: väkivaltaa on viime kädessä käytettävä. Väkivalta on se mahti tässä alemmassa kolminaismaailmassa, johon kaikki muut voimat niveltyvät. Se on vastakohta taivasten valtakunnan elämälle ja sentähden se on myöskin valheprofeettojen selvin tunnus.

Näitä esimerkkejä voimme sovelluttaa etsiessämme mestariolentoa ympäröivästä elämästä.

Kun olemme löytäneet opettajan, joka herättää mielenkiintoamme, on luonnollista, että meissä herää kysymys hänen tietonsa ja opetustensa pätevyydestä. Tämä on terve ja oikea asenne alussa, sillä ihmisinä emme enää saa olla sokeita ja toistemme tahdottomia orjia. Ei meillä ole oikeutta uskoa sokeasti, vaan meidän tulee kysyä ja etsiä, tutkia ja ponnistaa ajatustamme. Teosofisen liikkeen vaiheet opettavat, ettei näin ole aina osattu menettellä. Sentähden on paikallaan tarkastella muutamia asioita.

Kysymys Mestariolennon tiedon ja opetusten pätevyydestä saa uutta valaistusta, kun tutkimme H. P. Blavatskyn teoksia. Nämä ovat siksi syvällisiä ja tietorikkaita,

että ihmisen, joka hänen opetuksensa pohjal-
le rakentaen tahtoo enemmän valaista olemassa-
olon mysterioita, tulee olla Mestariolento. Ei H. P. B:n
elämäntyötä voi jatkaa kuka tahansa.

Kuitenkin tiedämme, että teosofisessa liikkeessä kulki
virtaus siihen suuntaan, että myöhemmät tutkijat näkevät
asiat paremmin ja ovat okkultisesti pätevämpiä tutkijoita
kuin H. P. B. Teosofian piti heidän kauttaan saada
enemmän syvyyttä ja kirkkautta.

Teosofisen Seuran ensimmäinen ohjelmapykälä mer-
kitsee yleisen veljeyden tunnustamista. Tästä seuraa, et-
tä joka syventää ja selventää H. P. B:n teosofiaa, hän luo
uutta valoa juuri veljeyskysymykseen sillä se on elämän
syvimpiä totuuksia.

Nyt näemme teosofisessa liikkeessä esiintyvän eräitä
vähemmän asiaankuuluvia sivuvirtauksia. Huomaamme
esimerkiksi, että on tehty selvänäköisyyteen perustuvia
tutkimuksia, joiden tarkoituksena ehkä on ollut selventää
eräitä historiallisia asioita. Tällainen asia on m.m. Jee-
sus Natsarealaisen syntymäaika. Tutkijat olivat nähneet,
että Jeesus syntyi sata vuotta ennen ajanlaskumme alkua.
Samalla nähtiin, että kysymyksessä oleva henkilö oli ole-
tettua vähäpätöisempi ja että esim. kertomukset kahdes-
tatoista apostolista ovat myöhempiä lisäyksiä.

Asia tuntuu ensikuulemalta melko vähäpätöiseltä, eikä
sillä tunnu olevan sanottavampaa merkitystä. Mutta kun
luemme evankeliumeja näemme selvästi, että siellä puhu-
taan historiallisesta henkilöstä, jonka opetukset ovat to-
della ytimekkäitä ja ehdottoman viisaita. Ei ole kysymys
mistään epämääräisestä taruolennosta, vaan ihmisestä,
jolla oli hallussaan Mestarin viisaus.

Nyt Pekka Ervast todistaa, että koska Paavali oli historiallinen henkilö, joka eli ajanlaskumme alussa ja joka kertomusten mukaan tapasi m.m. Pietarin, joka jo opetuslapseksi tullessaan oli vanha mies, on puhe Jeesuksen sata vuotta aikaisemmasta esiintymisestä tuulesta temmattua. Emme näinollen näe k.o. selvänäköisillä tutkimuksilla olevan edes tieteellistä arvoa, saatiikka, että ne olisivat H. P. Blavatskyn julistamaa teosofiaa syventäneet.

Sensijaan näemme, että mainituilla selityksillä on tehty karhunpalvelus teosofisen liikkeen omaa ohjelmaa ja etenkin juuri veljeyskysymystä vastaan. Sillä selvemmin kuin kukaan, on juuri Jeesus paljastanut sen totuuden, että kaikki ihmiset ovat saman taivaallisen Isän poikia ja tyttäriä ja näinollen heidän keskinäinen veljeytensä perustuu henkiseen tosiasiaan. Tämän nojalla ihmisten ei pidä sotia, ei vuodattaa toistensa verta. Mutta kun Jeesuksen henkilöllisyys tehdään kyseenalaiseksi ja tarumaiseksi, muuttuvat hänen opetuksensakin merkityksettömiksi. Näinollen selvänäköiset tutkimukset vain lisäsivät kirkkojen aikaansaamaa hämäännystä ja heittivät varjon teosofisen liikkeen veljeyspykälän ylle.

Ei meidän pidä ajatella tutkijoista mitään persoonallisesti alentavaa. Kaikki kunnia heille. Voimme vain näin jälkeempäin omaksi opiksemme todeta, että kun emme ole sulattaneet historiallisen Mestarin opetuksia, kun emme ole löytäneet niistä käytännöllisen elämän perustaa tässä näkyväisessä maailmassa, emme löydä Mestaria näkymättömissäkään maailmassa. Tutkija saattaa katsella kokonaan toista olentoa. Hyvä tarkoitus voi johtaa Mestarin kieltämiseen, kuten huomaamme teosofisen liik-

keen historiasta. Mestarin opetusten kieltäminen tai ali-arvioiminen johti edelläkuvattuun erehdykseen ja se toi seurassaan aiheita uusiin erehdyksiin: alettiin etsiä uutta mestaria.

Pekka Ervast mainitseekin, että kun Kristus heitetään ulos ovesta, tulee hän salapukuisena akkunan kautta. Meidän päivinämmme ovat eräät kosmillishenkiset tosiasiat aiheuttaneet voimakkaan Messiasodotuksen. Siitä on puhuttu paljon uskonnollisissa piireissä ja sen vaikutus tuntui voimakkaana myöskin teosofisessa liikkeessä. Sielläkin alettiin odottaa uutta maailmanopettajaa, joka olisi kyllin viisas opastamaan ihmiskuntaa pääsemään siitä kurimuksesta, johon se väkivaltaisen elämännäkemyksensä vuoksi oli ajautunut. Mutta kun historiallisen Mestarin opetukset aliarvioitiin ja aivankuin heitettiin ulos, tuli Kristus salapukuisena Maailmanopettajana. Samat selvänäköiset tutkimukset johtivat siihen erehdykseen, että alettiin tähyillä tulevaisuuteen, koska oletettu Maailmanopettaja oli vielä nuori, eikä näinollen voinut antaa työssä hedelmiä. Jäätiin odottamaan, joten otollinen aika vieräi menojaan ja ihmisten huomio kääntyi pois teosofisen liikkeen tehtävästä.

Huomaamme, että vaikka tarkoitus oli teosofian syventäminen, se päinvastoin vei yhä suurempaan hämääntykseen. Tämä johtui siitä, että alettiin etsiä Mestaria ulkoapäin ja siinä turvauduttiin psykismin pettäviin voimiin. Saamme tästä sen tärkeän opetuksen, että Mestaria on etsittävä tutustumalla ennakkoluulottomasti hänen opetuksiinsa ja siihen henkiseen valoon, joka niistä säteilee. Jos näin ei menetellä, unohtuu veljeyden suuri

läksy, ja me jäämme — henkisessä laiskuudessa — tähyilemään jotain helppohintaista syntiemme sovittajaa.

Koska tässä kolminaismaailmassa kaikki asiat, yksinpä erehdyksetkin, pyrkivät toistumaan kolmasti, huomaamme, kuinka tässä erehdyksien sarjassa erehdyskin syveni kolmasti. Kolmannessakin asteessaan erehdys tar koitti teosofian syventämistä. Tämä erehdys oli Vapaa-katolisen Kirkon seremonioitten suosiminen. Koska käsite Mestareista ja mestariudesta yleensä oli himmentynyt, tultiin lopulta siihen, että henkinen kehitys, totuuden ja Kristuksen etsiminen oli tarpeetonta. Ottamalla osaa muutamiin seremonioihin saatiin aikaan jonkinlainen tunnepitoinen pyhitys. Tässä ei enää tarvittu veljeyttä eikä henkisiä ponnistuksia, eikä näinollen myöskään tarvinnut tietää, mitä teosofia on tai tahtoisi olla. Oli tultu pimeimpään taikauskoon.

Huomaamme tästä, minkälaiseksi kompastuskiveksi teosofisessa liikkeessä on muodostunut se, ettei ole turvauduttu historiallisten Mestareitten ja etenkin juuri Vuorisäärnan Mestarin siveellisiin opetuksiin ja käskyihin.

II

TEOSOFISEN LIIKKEEN TARKOITUS 2.

Edellä luetellut esimerkit opettavat, ettei H. P. B:n teosofiaa kykene syventämään kuka tahansa. Siihen vaaditaan Mestariolento. Ja Mestari-opettaja ei kumoa ennen eläneitä Mestari-opettajia — ei H. P. Blavatskyä eikä Jeesus Natsarealaista. Hän päinvastoin auttaa teosofeja paremmin ymmärtämään teosofiaa juuri H. P. B:hen vetoamalla. Hän opettaa siten, että veljeys tulee paremmin ymmärretyksi, toisin sanoen siten, ettei veljeyskäsite jää liian teoreettiseksi ja kylmäksi. Hän opettaa, että veljeyden ydin on syvemmällä. Veljeys on rakkautta, uskoa, uhrimieltä . . .

H. P. B:n teosofiaan kuului myöskin vanhojen uskontojen tutkiminen. Tämä merkitsee, että todellinen Opettaja auttaa jokaista Valkoisesta Veljeskunnasta lähtenyt-
tä ja myöhemmin ihmiskäsissä vääristynyttä maailman-
katsomusta pääsemään omaan alkuperäiseen puhtauteen-
sa. Se merkitsee todellisen maailmanuskonnon luomista,

koska kaikki uskonnot ovat syvimmältä luonnoltaan ok-sia samasta puusta.

Ja kolmanneksi: Todellisen Opettajan tehtävään kuuluu entistä selemmän käsityksen luominen luonnon salattujen voimien ja ihmisten salaisten kykyjen ymmärtämisessä. Todellinen vihitty ei kiellä, etteikö ihmisen salaiset psyykkiset kyvyt olisi herätettävissä ja etteikö luonnon salattu mahti olisi hallittavissa. Mutta hän samalla näyttää, ettei tämä kaikki ole pelkkää älyperäistä ja sanoisimmeko tieteellistä askartelua, vaan että näiden kykyjen ja voimien hallinta edellyttää henkistä kasvua, joka kasvattaa ja kehittää juuri veljeyden henkeä. Psyykkiset kyvyt ovat henkisen ihmisen alempia heijastumia ja niiden oikeutettu hallinta vaatii lunnaikseen määrättyä siveellistä, moraalista astetta. Ihmisen jumalallisen luonnon — jumalan pojan meissä — täytyy saada hallittavapaus aina päivätajunnan tasolle asti, että heräävät salatut voimat tulevat käytetyksi ihmisyyden palvelukseen.

Huomaamme tästä, että teosofisessa liikkeessä käytännössä olevat kolme ohjelmapykälää ovat hahmoitetut veljeyskäsitteen asteettaisen ymmärtämisen helpoittamiseksi. Samoin teosofian syventämisen tulee tähdätä siihen, että veljesrakkaus, joka meille ensin älyperäisesti selviää, saavuttaisi meidän tunneluontomme ja sydämemme hyväksymisen, kunnes tahtoelämä sen toteuttaisi käytännön maailmassa.

Ylläolevan johdosta voimme vain lisätä, että jos vai-vaudumme kyllin perusteellisesti tutkimaan Pekka Ervas-tin opetuksia näemme, että hän yksin täyttää todellisen Opettajan mitan ja näinollen kykenee syventämään, ei

ainoastaan H. P. B:n teosofiaa, vaan myöskin entisiä uskontoja.

— — —
Tarkastelkaamme nyt toista teosofista oppia: jälleensyntymistä. Opetetaan, että ihminen syntyy tänne maanpäälle yhä uudestaan, kunnes inhimillinen täydellisyys saavutetaan. Emme tosiaan ymmärtäisi kehitystä ja siitä johtuvaa mestariutta ilman jälleensyntymää. Ihminen edistyy mielestämme yhden maallisen elämän aikana siksi vähän, että sellainen käsite kuin täydellisyys jää kuin ilmaan riippumaan, ellemme ymmärrä, että kehitys jatkuu uudessa syntymässä.

Onko siis tämä nykyinen päivätietoinen minuutemme kuolematon, koska se voi elää — kuten usein ymmärretään — syntymästä toiseen? Buddhalaiset sanovat, ettei ihmisestä synny uudessa jälleensyntymässä muuta kuin joukko taipumuksia, tottumuksia ja tapoja. Emme ole niin suoraviivaisesti kuolematomia. Jos päivätietoinen minuutemme olisi sellaisenaan kuolematon, silloinhan muistaisimme edelliset jälleensyntymämme.

Ymmärrämme asian ehkä paremmin kun ajattelemme, että muistin salaisuus piilee tässä aineessa, tämän fyysisen aineen hienoimmassa tilassa, muistieetterissä. Aineen ominaisuuksiin kuuluu hitaus, siis säilyttäminen. Jos nyt tämä päivätajuinen minuutemme ruumiimme kuoltuaikin jotain muistaa, täytyy sen muistin perustua aineen säilyttävään voimaan, ja tällä minuudella siis täytyy olla jonkinlainen aineellinen perusta.

Teosofia opettaa, että ihminen elää kuolemansa jälkeen, paitsi varsinaista vainajien elämää, kulkien myös kiirastulen ja persoonallisen taivastilan kautta. Kaikki

tämä tuonpuoleinen elämä perustuu muistamiseen, sillä se on tämän maanpäällisen elämän kertaamista ja aivan-
kuin kaikua. Ensin on muistaminen hyvin täydellistä, niin etteivät vainajat aina tiedä edes olevansa kuolleita. Vähitellen muistin laatu muuttuu, niin että kiirastulessa elämän varjopuolien muistaminen on etualalla. Taivastilassa ovat jo varjopuolet unohtuneet ja valopuolet ovat kokonaan vallanneet tajunnan. Sanotaankin, ettei olisi todellista taivastilaa, jos pieninkin muisto maanpäällisen elämän kurjuudesta ja tuskasta olisi sitä häiritsemässä.

Mutta vähitellen ihminen taivasmaailmassa väsyä omaan persoonalliseen onneensa ja koko eletty elämä unohtuu. Hän aivan kuin kadottaa omistamansa aineellisen perustan. Ja mitä tämä merkitsee? Sitä, ettei hänen persoonallisuutensa ollut kuolematon.

Kuitenkin teosofia opettaa, että ihmisellä on korkeampi minä, joka on kuolematon, ja joka siis myöskin saat-
taa muistaa jokaisen eletyn persoonallisuuden. Tässä Pekka Ervast todella syventää H. P. Blavatskyn opetuksia, sillä hän paljastaa jonkun verran kuolemattoman minuutemme mysteriota. Korkeamman minuutemme muistaminen perustuu siihen, että sillä on aineellinen perusta, sillä syyruumiimme on muodostunut muistieetteristä.

Tämä selvittää tärkeän seikan. Jos tahdomme tulla persoonallisuuksina kuolemattomiksi — ja sehän on meidän jokaisen kerran tehtävä — on meidän päästävä kiinni tästä aineen säilyttävästä voimasta niin, ettei se kuoleman jälkeen pakene meistä. Ja koska korkeampi minämme on jo siinä kiinni, on tehtävänämme löytää tämä kuolematon osamme.

Jokaisessa persoonallisuudessa on kuitenkin myöskin jotain kuolematonta. Kun ihminen fyysillisesti kuolee, hänen korkeampi minuutensa vetäytyy deevakhaaniin. Ko-ko kuolemanjälkeinen elämä on nyt sitä, että vainaja pyrkii takaisin lähelle omaa kuolematonta osaansa, joka fyysillisen ruumiin eläessä asui hänen sydämessään ja inspiroi häntä totuuden ja Jumalan etsintään. Nyt hän etsii jälleen sen luokse ja myöskin löytää sen persoonallisen taivastilan päättyessä. Jokin hieno osa hänen persoonallisuudestaan löytää vapahtajansa ja yhtyy siihen — paras osa, aivankuin henkevin ja kaunein tuoksu tuosta persoonallisuudesta.

Mutta samalla tapahtuu muutakin. Korkeamman minän löytäminen johtaa uuteen jälleensyntymään ja välittömään kosketukseen ainemaailman ja sen voimien kanssa. Vaikka tämä on todellisuutta sinään, on se samalla kuin symbolia. Se tahtoo sanoa, ettei ihminen voi voittaa kuolemattomuutta muuten kuin täällä aineellisessa elämässä. Tässä karkeassa ruumiissa eläen ainoastaan on mahdollisuus löytää kuolematon minuus pysyväisesti niin, ettei kuolema katkaise muistia eri ruumistusten välillä. Ja lopuksi: tästä fyysillisen ruumiimme eetterisestä osasta on ihmisen rakennettava kuolematon ruumis jossain hyvin korkeassa merkityksessä; kirkastusruumis, kuten P. E. esittää, sellainen ruumis, joka ensimmäisenä oli vasta Jeesus Kristuksella.

Kun ajattelemme jälleensyntymää tavallisen tietämättömän totuudenetsijän kannalta, joudumme kysymään: mikä on se kuolematon, joka tästä persoonallisuudesta voi yhtyä korkeampaan minuuteemme ja mahdollisesti seurata uuteen jälleensyntymään? Näin voimme huokais-

ten kysyä, sillä sydämessämme tunnemme, ettemme ole osanneet elää niinkuin olisimme toivoneet osaavamme. Kristuksen syntyminen sydämessämme näyttää olevan niin kaukainen asia, ettemme sitä tässä elämässä ehdi saavuttaa. Olemme lukeneet, tutkineet ja ajatelleet, mutta lopputulos näyttää sanovan: olemme tietämättömin ihminen maailmassa. Kaikki on järkipäätelmien ja uskon varassa. Järki myöntää tutkimukset tosiksi, sydän hyväksyy, uskoo ja toivoo. Ja kuitenkin emme mitään tiedä, emme ole saaneet kokemusperäistä todistusta Jumalan läsnäolosta. Olemme kuin polttoraudalla merkittyjä, jotka olemme — kuten Pistis Sophiassa kerrotaan — heitetty vanhurskaan ruumiiseen ja pakoitettut hengen ruoskalla kurittamaan itseämme. Olemme uskoneet, että mitä emme tässä elämässä saavuta, sen voimme toisessa löytää. Mutta koska persoonallisuutemme haihtuu deevakhaanin kynnyksellä, niin mistä tiedämme, että tulevassa ruumistuksessa saamme kiinni nykyisistä ponnistuksista?

Yksinkertainen vastaus on tämä: se ponnistus, minkä nykyisessä elämässämme olemme suunnanneet totuuden löytämiseksi, se on ikuista. Niinpaljon kuin olemme ponnistelleet henkisten asioitten ja arvojen parissa, niinpaljon on meidän persoonallisuudessamme ikuista elämää. Olemme vaikka eksyneet tiellämme, olemme erehtyneet ja kompastuneet, mutta jos etsimisemme on ollut vilpitöntä ja tarkoitusperämme puhtaat, on näin koottu voima ikuista elämää. Olemme kuolemattomia niin paljon, että elämään, Jumalaan vetoamalla voimme sanella tulevaisuutemme suuntaviivat. Meille on annettu talentti, ja se on

kasvanut korkoa, ja moninkertaistettuna on se oleva jälleen kerran kädessämme.

Tätä silmälläpitäen Jeesus teroittaa elämässä ja koko olemassaolossa vallitsevaa tasapainon lakia sanoessaan: "Mitä kylvätte, sitä myös niitätte". Teosofisella tavalla nimitämme tätä lakia karmaksi, syyn ja seurauksen laiksi. Tämä merkitsee, että jokainen syy, minkä panemme liikkeelle, tuottaa aikanaan kaltaisansa sadon.

Usein tapaamme teosofeillakin verraten hämärän käsityksen karmasta. Puhutaan yksilön karmasta, ryhmän, vieläpä kansankin karmasta. Jos ihmistä kohtaa onnettomuus, taikka jos kansa joutuu sotaan, sanotaan: se oli karmaa, sitä ei voinut välttää. Käsitys karmasta on muodostunut Jumalan tuomioksi, ennalta määrätyksi kohtaloksi. Jumalan tuomiota se tosin onkin, mutta ei sokeata eikä järjettömästi toimivaa.

Pekka Ervast antaa karmasta sattuvan kuvan opettaessaan, että niin paljon surua ja kurjuutta kuin olemme maailmaan saattaneet, niin paljon onnea ja iloa meidän on luotava. Tähän opetukseen sisältyy painavana ajatus karman lunastamisesta. Ei yksilö, ryhmä, enempää kuin kansakaan ole tuomittu maksamaan erehdyksiään kärsimyksillä, vaan ovat ne lunastettavissa oikeilla töillä.

Teosofia opettaa myöskin dharmasta, joka merkitsee tehtävää, velvollisuutta, hyvettä. Voidaan ymmärtää, että kun ihminen syntyy maailmaan, hän ei synny tänne pilanpäiten, vaan on hän ennen syntymäänsä luvannut ottaa täytettäväkseen jonkun tehtävän. Eikä tämä tehtävä ole silloin aivan tavallinen ammattimainen tehtävä, vaan se on henkinen tehtävä, joku sellainen velvollisuus, jonka suorittaminen samalla auttaa hitusen koko ihmiskuntaa

pois itsekkyystä, pahasta ja kärsimyksestä. Sentähden dharma on samalla hyve ja myöskin laki, jota vastaan voidaan rikkoa. Se on omantunnon laki. Se neuvoo ja kehoittaa jokaista tulemaan paremmaksi ihmiseksi. Se on aluksi tällainen sisäinen kolkuttaja, mutta jos ihminen totuudenetsijän tavalla alkaa kysyä, mitä hänen todella pitäisi elämässä tehdä, jotta hänen toimintansa olisi Jumalan tahdon mukainen, niin hän voi löytää henkisen tehtävänsä. Hän voi henkensä silmillä nähdä, että elämä todella odottaa häneltä jotakin. Se odottaa, että ihminen luopuisi aikaansaattamasta kärsimyksiä itselleen ja toisille, sillä mitä hän toisille tekee, se joutuu hänen itsensä maksettavaksi. Mutta kun hän luopuu tästä karmen taikakehästä ja alkaa etsiä ja lopulta toteuttaa omaa henkistä elämäntehtäväänsä, silloin hän lunastaa omaa mennyttä karmaansa. Sillä jokaisen dharma on sellainen, että sen täyttäminen auttaa ihmiskuntaa eteenpäin.

Mikä sitten on kansan karma ja dharma?

Kansa on kokonaisuus, jota voidaan verrata yksilöön. Se on maailman muihin kansoihin määrätyissä suhteissa, aiheuttaen niille joko luovaa tai hävittävää toimintaa. Kansakokonaisuutena joutuu se siis karmallisiin suhteisiin toisiin kansoihin. Sille järjestyy joko auttamismahdollisuuksia tai sitä ahdistetaan muiden taholta.

Mutta jokainen kansa on myöskin korkeimman suojeluksessa. Ensinnäkin on kansalla näkymätön johtaja, kansallishaltia. Lisäksi jokaisella kansalla on suuren elämän sille järjestämä tehtävä, dharma, joka myöskin on hyve, jonka toteuttaminen auttaa koko ihmiskuntaa. Etupäässä juuri kansallishaltia on tietoinen kansansa dharmasta ja koettaa sitä inspiroida elämäntehtäväänsä suorittamaan.

Kansa on kuin yksilö siinäkin merkityksessä, että se syntyy ja kuolee — ja voi uudestaan jälleensyntyäkin. Ja jälleensyntyessään kansa tuo mukanaan entisen karman. Se voi silloin merkitä Elämän järjestämiä tilaisuuksia myöskin henkisen elämän alalla. Samoin niiden ihmiskuntaa auttavien voimien kehittymismahdollisuuksia, joita piilee kansan veressä. Niinpä Pekka Ervast mainitseekin, että egyptiläinen mysterioviisaus pyrkii jälleensyntymään Suomessa. Vanha kalevalainen kulttuurimme antaa tälle perustan.

Mutta karman rinnalla pyrkii esille myös dharma. Suomen kansan kohdalla merkitsee se Pekka Ervastian alullepaneman uskonpuhdistuksen kehittymistä.

Karman ja dharman suhde on nyt siten, että jos Suomen kansa ei osaa eikä halua elämäntehtävänsä suorittaa, ei tällä kansalla ole elämisen oikeutta. Tälläkin kansalla on takanaan pitkä menneisyys, jona aikana se on ehtinyt paljon vuodattaa viatontakin verta. Sillä on riittävästi huonoa menneisyyttä ansaitakseen oman tuhonsa.

Mutta sen pelastus on dharmansa täyttämisessä. Jos tämä kansa osaa ja tahtoo ottaa vastaan kristosofisen sanoman ja aloittaa uuden, ennennolemattoman kulttuurin, niin se tällä teollaan luo ihmiskunnalle niin paljon onnea ja iloa, että se riittää, ei ainoastaan vanhan karman lunastamiseen, vaan myös siihen, että kansa siten takaa paikkansa uuden aikakauden eturiveissä.

— — —

Nyt joudummekin varsinaiseen asiaamme, teosofisen liikkeen tarkoitukseen ja sille uskottuun tehtävään. Voimme kysyä, mitä tarkoitusta varten teosofinen sanoma ihmiskunnalle annettiin?

Voisimme luulla, että näin tärkeään ydinkysymykseen saamme keneltä teosofilta tahansa tyydyttävän vastauksen. Jokaiselle teosofian harrastajalle luulisi olevan aivan ensitärkeätä tietää, miksi Viisauden mestarien Veljeskunta lähetti läänensä H. P. Blavatskyn välityksellä alkoi julistaa ikivanhaa tietoa nykyajan kansoille?, joiden keskuudessa jo tiedekin alkoi ottaa aimo edistysaskeleita. Joskin tiede oli materialisoitunut kaiken henkisyyden kieltäjäksi, niin olihan olemassa suuri spiritistinen liike, joka tavallaan myöskin tieteellisesti yritti todistaa henkimaailman olemassaoloa ja ihmisen tajunnan jatkumista kuoleman jälkeen. Samoin psyykkinen tutkimus oli jo saavuttanut mainittavia tuloksia. Miksi juuri tällä ajalla oli ihmiskunnalle paljastettava unhoon joutunutta salaista tiedettä?

Jos avoimin silmin tarkastelemme meidän päiviemme teosofista liikettä, täytyy meidän suruksemme todeta, ettei se noin vaan osaa näihin kysymyksiin vastata. Kyllä teosofiselle liikkeelle on jo alustavasti tapahtunut samoin kuin kirkkoille aikoja sitten: se ei tunne oman olemassaolonsa tarkoitusta. Kyllä H. P. B:n ennustus on toteutunut: teosofit eivät tiedä, mitä teosofia on. Joskin tämä liike on kasvattanut myöskin vakavia etsijöitä, jotka ovat jaksaneet tunkeutua asioiden ytimeen, niin suuret joukot ymmärtävät asiat aivan pinnallisesti. Useimmat ehkä ajattelevat, että teosofia on jonkinlaista salaisten tieteiden harrastelua, tai että sen opit auttavasti selvittävät ylen sotkuiseksi käynnyttä materialistista ja kirkkoliista maailmankatsomusta. Useille on teosofia samaa, kuin uuden lahkon löytäminen uskovaiselle: se vähän enemmän

kuin edellinen oppisuunta pystyy kolkuttamaan nukkuvaa omaatuntoa.

Ja kuitenkin teosofinen sanoma on annettu ihmiskunnalle aivan muussa mielessä. Sen sanoma on äärettömän vakava ja velvoittava. Siitä antoi kyllä H. P. B. muutamia vihjeitä. M.m. hän sanoi, että jos ei Eurooppa ota vastaan teosofiaa, se joutuu ennenkuulumattomaan kauhujen mereen. Ja historia on todistamassa, ettei teosofiaa otettu riittävästi vastaan ja sen seuraukset olemme jo kahden maailmansodan muodossa kokeneet.

Miksi H. P. Blavatsky erikoisesti selosti kehitystä ja siitä seuraavaa mestariutta, sekä jälleensyntymää ja karmen lakia? Siksi, että meille ihmisille selviäisi totuus olemassaolomme mysteroon ja että me tämän totuuden selvityksessä osaisimme tehdä elämästämme oikeat johtopäätökset. Teosofian avulla meille tuli mahdolliseksi ymmärtää, että olemme henkiolentoja ja että kehityksemme on ollut pitkä ja tähtää korkealle. Jälleensyntymisopin oikea tulkinta avaa samalla oman minämme mystериota, ja karmasta opimme, että elämässä vallitsee järki ja järjestys.

Kun siis olemme henkiolentoja, saman Isän luomuksia, on luonnollista, että olemme veljiä. Tässä on keskinäisen veljeytemme lähtökohta ja pohja.

Mikä tästä on oikea johtopäätös? Tämä, että meidän ihmisten tulee elää niinkuin veljien sopii. Ei meidän tule käydä sotia. H. P. Blavatsky tiesi, että elämme uuden aikakauden kynnyksellä, jolloin sotakin voi saada sellaiset mittasuhteet, että se uhkaa tuhota koko ihmiskunnan. On tulossa aika — ja se aika on jo alkanut — jolloin ihmiskunnan on luovuttava tästä suurimmasta kiroukses-

taan — luovuttava taikka tuhouduttava. On vain kaksi vaihtoehtoa. Ja kun edes murto-osa ihmiskuntaa pääsisi selvytyteen tästä tosiasiasta ja tekisi tästä — kukin yksilö omalla kohdallaan — oikeat johtopäätökset, tulisi muu osakin ihmiskuntaa pelastetuksi.

Teosofisen sanoman terävin kärki tähtää ihmiskunnan suurimpaan mätäpaiseeseen. Turhia ovat kaikki meidän pyrintömme, harrastuksemme ja kiireinen touhumme, ellemme tätä kysymystä ratkaise. Ennemmin tai myöhemmin vyöryy uusi hirmumyrsky ylitsemme, haudaten alensa meidät itsekkäine pyrintöinemme. Ihmiskunta on nyt sivuuttanut lapsuuskautensa ja siltä odotetaan aikuis-ten tekoja.

Tämä sanoma on aivankuin — jos niin tahdomme sanoa — teosofisen liikkeen karma. Se on jälleensyntynyttä aikojen viisautta, sovellettuna nykyiselle ihmiskunnalle sopivaan muotoon. Se on lunastava karma, joka on annettu ihmiskunnan lunastukseksi. Tässä esiintyy uudessa muodossa vanhojen henkisten liikkeitten ja salaisten koulujen menneisyys, joka karmallisena tehtävänä on tullut nykyaikaisen teosofisen liikkeen suoritettavaksi.

Sanomme karmallisena, sillä tämä tehtävä, jonka kärki tähtää sota- ja väkivaltakysymyksen inhimilliseen, moraaliseen ja ennenkaikkea järjelliseen ratkaisuun, on samalla teosofisen liikkeen eri haarautumien kompastuskivenä. Se painaa näitä aivankuin karmallisena velkana, jonka suorittamisessa tai suorittamatta jättämisessä piilee näiden järjestöjen elämän oikeus.

Mutta teosofisella liikkeelläkin on lisäksi dharma, henkinen tehtävä, hyve, uskonto. Tämä henkinen talentti tähtää uuden ihmiskunnan luomiseen, uuden maailman-

uskonnon ja uuden aikakauden rakennustyöhön, ilman tämän henkisen tehtävänsä ymmärtämistä eivät teosofisen liikkeen eri järjestöt kykene suorittamaan karmallista tehtäväänsä. Ilman jumalallisen kaitselmuksen antamaa turvaa tulevat ne madaltumaan uusiksi puhaltajiksi Herra Sebaotin sotatorveen, ja näin sinetöimään oman tuomionsa.

Mutta voimme ymmärtää, että uusi aikakausi, jonka syntysanat on lausuttu ja peruskivi laskettu täällä Suomessa, odottaa rakentajiaan. Tähän työhön osallistumalla voi maailman teosofinen liike jossain määrin korjata entisiä laiminlyöntejään. Ainakin valistuneimmat yksilöt voivat ottaa ratkaisevan askeleen ja näin yrittää osaltaan korjata sitä maailman teosofisen liikkeen henkistä laiskuutta, josta johtui, ettei se osannut estää yleismaailmallisen sodan syttymistä. Kun teosofisen liikkeen dharm, henkinen tehtävä, on nyt kristosofisen sanoman muodossa tullut ihmiskunnalle lopullisesti paljastetuksi, on jokaisella vilpittömällä totuudenetsijällä mahdollisuus tähän syventymällä tehdä elämästään oikeat ja lopulliset johtopäätökset. Hän voi — luopumalla entisestä, väkivaltaan perustuvasta elämänkäsitelmästä — suunnata askeleensa Vuorisäärnan viittaamalle tielle ja liittyä rakennuski-veksi siihen totisen rauhan temppeliin, jonka rakentaminen on ei ainoastaan teosofisen liikkeen, vaan myös jokaisen ihmisen henkinen tehtävä.

III

RAUHAN TEMPPELI 1.

Tulimme siihen, että teosofisen liikkeen henkinen tehtävä on oppia rakentamaan rauhan temppeliä. Eikä ainoastaan teosofisen liikkeen, vaan se sama on jokaisen ihmisen tehtävä. Meidän ruumiimme on Pyhän Hengen temppeli, ja meissä asuu Jumalan henki. Tiedämme kuitenkin kokemuksesta, että vaikka Jumalan Pyhä Henki asuu meissä aivankuin luonnonvoimana, niin se ei meissä hallitse. Tietäjien kokemus opettaa, että Kristus hallitsee ihmisessä vasta silloin, kun hän on luopunut väkivallasta, lakannut taistelemasta, joten hänen ruumiinsa temppelin kulmakivenä voi olla rauha. Vain Vuorisaaran neljännen ja viidennen käskyn pohjalle voi jokainen rakentaa itsestään rauhan temppelin.

Näin voimme ymmärtää asian psykologisesti. Tehtävä saa kuitenkin laajemman ilmauksensa teosofisessa liikkeessä, koska sen tehtävänä on muodostaa veljeyden ydin. Tämä merkitsee silloin, että joukko yksilöitä, jotka jo ovat älyssään ja sydämessään hyväksyneet Vuorisaar-

nan neljännen ja viidennen käskyn hengen, yrittävät veljellisessä yhteistyössä toteuttaa ihannettaan. He yrittävät joukkona luoda rauhan temppeliä maan päälle. Katselemmekin nyt tämän vaiheen kehitystä. Asiaa voidaan käsitellä vielä kosmillis-historiallisena ilmiönä, mutta siitä puhumme tuonnempana.

Edellä olemme kosketelleet teosofian kolmea keskeistä oppia: kehitystä ja siitä johtuvaa täydellisyyttä, jälleensyntymistä, joka on kehityksen välttämätön edellytys ja karma, joka tasapainon lakina korjaa erehdykset ja korvaa ansiot. Nyt voimme tutkia, millä tavalla teosofisen liikkeen ohjelmapykälät kuvastavat näitä oppeja.

Tässä ohjelmassa on kolme kohtaa, joista ensimmäinen on tärkein ja velvoittavin: on muodostettava veljeyden ydin ihmisten ulkonaisista eroavaisuuksista riippumatta.

Toiseksi: on tutkittava ja edistettävä eri uskontojen ja filosofisten järjestelmien vertailua ja pyrittävä löytämään niitä yhdistävä ”punainen lanka”, so. niiden yhteinen lähtökohta, Mestarien Veljeskunta.

Kolmanneksi: on tutkittava ihmisessä ja elämässä vaikuttavia hengen lakeja, so. on etsittävä ikuiseen elämään vievää tietä.

Verratessamme edellämainittuja ohjelmapykäläiä teosofian kolmeen perusoppiin näemme, että ensimmäiseen pykälään sisältyy oppi karmasta, toiseen oppi jälleensyntymisestä ja kolmanteen oppi kehityksestä ja siitä johtuvasta täydellisyydestä.

Mainitsimme edellä, että veljeyden ytimen voivat muodostaa yksilöt, joissa määrätty siveellinen ja henkinen pohja on elävä. Se voi muodostua vain Vuorisaarnan

pohjalla. Kuitenkin huomaamme, että teosofisessa liikkeessä on tämä kohta yleensä ymmärretty toisin. Esim. näin: meidän tulee suvaita kaikkea aivan pehmeän latteasti siitä syystä, ettei kukaan oikeastaan tiedä mitään. Niinpä eräs vaikutusvaltainen Teosofisen Seuran johtomies lausuikin, että Seurassa säilyy paremmin rauha, jos jäsenet ovat henkisesti tasamittaisia.

Kuitenkin H.P.B:n ajoilta on tunnettu motto: Totuus on uskontoja korkeampi. H. P. B. lähti siitä ajatuksesta ja tiedosta, että totuus on löydettävissä. Eikä hän sanonut, että jokainen uskonto ja maailmankatsomus nykyisessä ilmennysmuodossaan on totuus, vaan että niissä piilee totuus, mikäli ne ovat Valkoisesta Veljeskunnasta lähtöisin. Ja tämä totuus on silloin löydettävissä ainoastaan uskonnon perustajan omissa opetuksissa.

Kun siis muodostetaan veljeyden ydintä, on lähdeittävä siitä tosiasiasta, että ihmiset ovat erilaisia sekä sielullisesti että ruumiillisesti. Näin ollen on suvaittava ihmistä sellaisena kuin hän on. Mutta koska on tunnus-tettu veljeys kaiken toiminnan lähtökohdaksi ja ymmär-retty, että totuus on löydettävissä, on suvaitsevaisuus uloitettava kuuluvaksi, ei ainoastaan tietämättömiin, vaan myöskin niihin, joilla tietoa on. On opittava suvaitsemaan myöskin totuutta.

Tämä on vaikeampi asia siitä syystä, että totuus ei ole suvaitsevainen. $2 \times 2 = 4$ siitä huolimatta, että tulos olisi joillekin epämieluisen. On helppoa olla suvaitsevainen tietämättömälle, sillä ihmisen oma itsekorostuksen tarve suosii tällaista asennetta. Mutta suvaita ihmistä, joka tietää totuuden ja jonka lausuma totuus uhkaa särkeä omat sielulliset patoutumamme — se on vaikeampi. Sii-

nä kysytään: oletko ymmärtänyt veljeyden todellisen lähdekohdan? Sillä veljeys pohjautuu juuri totuuteen, Jumalaan, kaikkien olentojen yhteiseen alkuperusteeseen. Vaikka olemme sielullisesti ja ruumiillisesti erilaisia, olemme henkisen syntyperämme nojalla samanarvoisia, saman jumaluuden ilmennystä. Jos lisäksi tunnustamme, että totuus on löydettävissä on myöskin tunnustettava totuuden tietäjät, ne ihmiset, jotka ovat totuuden löytäneet ja siitä haluavat puhua.

Veljeyden ytimen muodostaminen on käytännöllistä elämää. Elämme täällä karmanalaisessa maailmassa ja olemme toisiimme monenlaisissa karmallisissa suhteissa. Sentähden veljeyden ytimen muodostaminen on käytännöllistä koulua karman voittamiseksi. Siinä opimme, että anteeksianto, uhrautuvaisuus ja rakkaus ovat niitä portaita, joita astumalla karma voitetaan. Veljeys, veljesrakkaus vaatii, voidakseen saavuttaa ruumiillisen elämän, uhrautumista ja omasta minäkeskeisyydestä luopumista.

Mutta se ei ota lopullisesti onnistuakseen, ellemme osaa antaa kunniaa sille, kenelle kunnia kuuluu — ellemme osaa asettaa totuutta kaiken tavoitteeksi. Sentähden veljeyden ydin voi muodostua oikeastaan vasta sitten, kun siinä on mukana totuuden ruumiillistuma, Mestari, joka ylläpitää tietoista suhdetta Valkoiseen Veljeskuntaan.

Olemme ennen puhuneet karmasta ja dharmasta ja maininneet, että karma voitetaan dharman henkisen tehtävän avulla. Voimme samat käsitteet liittää kysymyksessä olevaan veljeyden ytimeen ja sanoa: tässäkin opitaan karma voittamaan henkisellä tehtävällä. Ja henkisen tehtävän antaa Mestari. Hän näyttää suuntaviivat, joiden puitteissa jokainen voi löytää veljeyden ytimen dharmana. Ja

samalla ihminen voi hämmästykseseen huomata, että löytämänsä henkinen tehtävä olikin juuri hänen oma dharmansa, tuon yksilön henkinen tehtävä, jonka suorittamisessa hän oppii muodostamaan veljeyden ydintä ja voittamaan kaikkien yhteistä karmaa, joka sekin oli samalla hänen oman menneisyytensä tulosta.

Tällä tavalla rauhan Temppleri pyrkii tänne näkyväiseen maailmaan valistuneitten yksilöitten muodostaman henkisen työryhmän, veljeyden ytimen avulla. Sillä kun ihminen oppii suvaitsemaan, ei ainoastaan kaltaisiaan tietämättömiä veljiä, vaan myöskin Mestaria, hän oppii voittamaan veljeyttä vastustavat esteet ja näin rakentamaan rauhaa.

Tarkastellessamme toista ohjelmapykälää huomaamme siinä kuvattavan temppliajatuksen historiallista jälleensyntymisen sarjaa. Onhan luonnollista, että ihminen kaipa järjelleen historian antamaa todistusta. Sillä vaikka hän ymmärtääkin veljeyden nykytärkeän merkityksen ja osaisi syysuhteen lain puitteissa järjestää elämänsä, astuu hänen eteensä ihmiskunnan henkisen kehityksen historia aivankuin kysymysmerkinä. Onhan sadottain uskontoja ja elämänkatsomuksia, joissa kaikissa on puhuttu elämän syvistä kysymyksistä. On vanhoja ja nuorempia uskontoja ja todennäköisesti myöskin kuolleita filosofisia järjestelmiä. Mitä tämä kaikki on? Onko niissä tapahtunut kehitystä ja millä tavalla? Onko kristinusko buddhalaisuuden jälleensyntymää, koska väitetään Buddhan puhuneen samoista asioista kuin myöhemmin esiintynyt Jeesus?

Nämä ovat tärkeitä kysymyksiä, eikä totuudenetsijä

pääse selville vesille kohauttamalla olkapäitään vanhoille uskonnoille ja sanomalla: ”nuo ovat pakanoita”.

Uskontojen erilaisuus ei ole niinkään paljon niiden hengessä vaan enemmänkin — sanoisimmeko — sielullisessa ilmauksessa. Ne ovat esitetyt erilaisina historian kausina ja sentähden niillä on kullakin oma vivahduksensa. Mutta pohjimmaltaan ne opettavat samaa. Kaikki ne opettavat etsimään totuutta, kaipaamaan ikuisia arvoja. Jokainen uskonnonperustaja kehoittaa oppilaitaan tulemaan paremmiksi ihmisiksi, kuolemattomiksi jumalan pojiksi.

Miksi sitten pitää olla eri uskontoja? Jos jokainen osaa tien neuvoa, eikö yksi uskonto riitä ihmiskunnalle?

Teoriassa sen pitäisi riittää. Käytäntö asettaa kuitenkin omat rajoituksensa. Muunmuassa ihmiskunta on hyvin monivivahteinen sekä luonteensa että tapojensa erilaisuudessa. Mutta suurin aihe monien uskontojen syntymiselle on ollut ihmiskunnan taipumus taantumukseen. Se on vähän väliä unohtanut, että sillä on ollut uskonto. Se on itseviisaudessaan repostellut jo olemassaolleen uskonnon niin käsittämättömäksi, että ihmiskuntaa johtavien voimien taholta on ollut pakko lähettää uusi sanansaattaja valaisemaan asioita.

Ja näin on syntynyt uusi uskonto.

Mutta koska se pohjimmiltaan opettaa samaa kuin entinenkin, on se samalla vanhan uskonnon jälleensyntymistä. Niinpä näemmekin, miten uskontojen pitkässä sarjassa jälleensyntyminen on tosiasia. Emme yhtä helposti huomaa jälleensyntymistä esim. kansoissa ja vanhoissa kulttuureissa, mutta koska uskontojen eettinen perusta selvästi heijastaa samaa alkulähdettä, on niissä jälleensyntyminen helpommin nähtävissä.

Samalla näemme, kuinka rauhan Temppeli on pitkin historiaa pyrkinyt tänne ihmiskuntaan juuri uskontojen kautta. Väsymättömästi on Valkoinen Veljeskunta yhä uudestaan yrittänyt pystyttää tätä Temppeliä siitä huolimatta, että se myöhemmin ihmisten käsissä on muodostunut miltei enemmän kiroukseksi kuin siunaukseksi.

Temppeliaatteeseen sisältyy nimittäin hierarkius, joka merkitsee, että jos uskonto, totuuden ja rauhan Temppeli, aikoo pysyä elävänä, sillä pitää olla välitön, tietoinen suhde Valkoiseen Veljeskuntaan. Sen keskellä pitää elää totuuden tietäjiä, jotka pitävät yllä elävän tiedon siltaa. Ja uskonnon on tunnustettava nämä tietäjänsä, kuunneltava heitä ja opittava heiltä elämän taitoa. Silloin uskonto, Temppeli, on hierarkisessa suhteessa Salaiseen Veljeskuntaan. Se voi kasvaa ja syventyä viisaudessa.

Kuitenkin historia todistaa, että uskontojen ja henkisten liikkeitten on tavallisesti käynyt toisin. Ne ovat rappeutumisensa ensimmäisestä askeleesta alkaen ruvenneet ottamaan inspirationsa — ei Valkoiselta Veljeskunnalta, koska ne ovat hylänneet tietäjänsä ja profeettansa — vaan suoraan helvetistä, kiirastulesta ja persoonallisesta taivaasta. Näin on niistä muodostunut tyrannihierarkioita, jotka ruumiillisine ja sielullisine inkvisiittoreineen ovat muuttaneet ihmiskunnan elämän eräänlaiseksi painajaisuneksi. Uskonnota on kasvanut oikeaoppisuuden kirkkoja, joissa tietämättömyys ja valta on koroitettu jumalaksi.

Mutta Valkoinen Veljeskunta ei väsy. Yhä uusissa jälleensyntymissä se yrittää pystyttää rauhan Temppeliä maan päälle. Ja niinkuin ihminen jokaisessa jälleensyntymässä nousee lähemmäksi jumalallista totuutta, samoin

uskonto ei ole pelkkää edellisen kertaamista, vaan tuo se samalla jonkun uuden puolen jumalallisesta viisaudesta esille. Se kirkastaa ja syventää vanhaa, niinkuin Jeesus käskyissään. Sentähden teosofisen liikkeen toinen ohjelmapykäläkin, joka tähtää kaikkien uskontojen oikeaan ymmärtämiseen, tahtoo opettaa, että jumalallinen totuus on mittaamattoman syvä. Ollessaan elävä on uskonnon aina uudestisyntyttävä: jotta siitä pulppuaa jatkuvasti henkistä elämää, tietoa ja viisautta.

Kolmas ohjelmapykälä on tekemisissä kolmannen teosofisen opin — kehityksen kanssa. H. P. Blavatsky käyttämän sanontatavan mukaan on tutkittava tuntemattomia luonnonlakeja ynnä ihmisen salaisia kykyjä.

Tällä määritelmällä on ollut kahtaanne suuntautuva vaikutus. Ensiksikin on ihmisen sielullis-henkinen rakenne joutunut liian älyllisen tulkinnan kohteeksi. On ymmärretty, että kun järjessämme ymmärrämme ihmisen salattua rakennetta sekä elämää vainajien maailmassa, on tehty kylliksi.

Mutta elämä ei anna itseään pettää. Liian pintapuolinen salaisten asiain tutkiminen synnyttää vastavaikutuksen: entistä suuremman sokeuden. Jokainen ihminen tuntee sisässään, että hän kaipaa aivankuin lunastajaa, vapautumista kaikesta kurjuudesta ja synnistä. Ja silloin tarjoutuu lunastajaksi seremoniat, joiden taikauskoinen palvonta hämää entisenkin järjen valon. Seremonioissa ei sinään tarvitse olla mitään pahaa, jos vaan ymmärtään ne vertauskuviksi henkisestä todellisuudesta. Mutta kun näistä vertauskuvista tehdään todellisuus sinään, ollaan jo väärillä raiteilla.

Toinen vaikutus tämän kolmannen pykälän suhteen on johtanut ajattelemaan kehitystä psyykkisten kykyjen herättäjäksi. Huomaamme, miten teosofisessa maailmassa harrastetaan hyvin paljon psykismia sen eri muodoissa: selvänäköisyysilmiöitä, ajatuksen siirtoa ynnä eräänlaista mediumistista herkkyyden tavoittelua. Kaikki tämä johtuu H. P. B:n opetusten väärästä tulkinnasta, sillä hän nimenomaan kieltää kaiken tällaisen tavoittelun.

Sentähden Pekka Ervast antoikin tälle kolmannelle pykälälle uuden muodon: meidän tulee etsiä ikuiseen elämään vievää tietä ja tämä tie on sellainen, että se kasvattaa meissä veljeyden henkeä. Pekka Ervastian opetuksen mukaan henkinen elämä ei ole psykismia, joka liikkuu ainoastaan sielumaailmassa, vaan se on elämää, jonka yli ei kuolemalla ole valtaa, ja joka kasvattaa meistä ihmisiä. Emme vielä ole ihmisiä sanan todellisessa merkityksessä. Ei meidän tarvitse muuta kuin katsella niitä saavutuksia, joihin suuret sivistyskansat kirkkoineen ja seuroineen viime vuosien sodissa ovat päätyneet huomataksemme, miten kaukana vielä olemme ihmisyydestä. Sentähden on paikallaan tuo oikaisu, että veljeyden hengen tulee meissä kasvaa. Se on ihmisen kehitystä, ainoaa todellista kehitystä, joka lähentää rauhan Temppelelämaan päälle.

— — —

On huomattava, että vaikka karma, jälleensyntyminen ja kehitys ovat luonnon tosiasioita, ovat ne samalla aivankuin joidenkin korkeampien asioiden symbooleja. Ne ovat — jos näin voimme sanoa — aivankuin varjoja tai taakkoja, jotka ovat korkeammalla vastaavaisuudella, omilla perustyypeillään lunastettava. Tämä käy helpom-

min ymmärrettäväksi jos ajattelemme, ettei ihminen suinkaan ole esim. jälleensyntymisen ikuinen orja, vaan että siitä on mahdollisuus vapautua. Jälleensyntyminen on lunastettavissa sillä perustyyppillä, jota se edustaa ja kuvaa ja josta se on aivankuin vertauskuva, nim. uudestisyntymisellä. Uudestisyntyminen on henkinen tosiasia, joka merkitsee, että tässä kokemuksessa ihminen todellisuudessa tulee lähemmäksi täydellisyyttä, täydellistä ihmistä. Jälleensyntyminen ei tee ihmistä täydelliseksi, sillä ihminen saattaa tallata samoissa askeleissa monen elämän ajan. Se antaa ainoastaan mahdollisuuden astua täydellisyyteen johtavalle tielle, joka tie käy henkisen syntymän kautta. Ja koska henkinen syntymä vie lähemmäksi täydellistä ihmistä, se samalla vapauttaa siitä välttämättömyydestä, että ihminen on oman kehityksensä vuoksi sidottu jälleensyntymisen pyörään. Näinollen uudestisyntyminen tulee jälleensyntymän lunastajaksi.

Samoin jos ajattelemme karmaa huomaamme, kuten jo olemme maininneet, että se on lunastettavissa dharman, henkisen tehtävän avulla. Voimme määritellä dharmaa toisillakin nimillä, kuten kaitselmus tai armo. Sana armo on kristillisessä kielenkäytössä saanut teologisen sivumaun. On ymmärretty, että Jumala hyvántahtoisesti pyhkii pois meidän kolttosemme, jos vain uskomme Jeesuksen sovintovereen. Mutta tämähän on vastoin elämän järkähtämättömiä lakeja, sillä emmehän tehtyä tekoa voi saada tekemättömäksi. Asia korjaantuu ainoastaan siten, että sovitamme tekemme sille, jolle olemme kärsimyksiä aiheuttaneet.

Jokaisella meillä on takanamme menneisyys, jonka laa-tua emme tiedä. Voimme kuitenkin aavistaa — ja elä-

mä antaa tästä itse kullekin todistuksia — että olemme kuin velallisia ja että tuntematon velkamies saattaa mikä hetki tahansa tulla vaatimaan pois saataviaan. Jos meillä on millä maksaa, on maksaminen helppoa, mutta kun köyhällä on suuri velka, on sen maksaminen työn takana.

Armokäsitteen voisimme nyt määritellä siten, että jos yritämme elää elämän tahdon mukaisesti, etsiä totuutta, Jumalaa, jos yritämme elää henkistä elämää, noudattaa Vuorisaarnan elämänohjeita, on se samalla henkisen pääoman keräämistä. Ja elämä voi antaa aivankuin velan lykkäystä. Se sanoo: saat maksaa sitten kun sinulla on varaa maksaa. Tämä merkitsee: kun olet niinpaljon voittanut itseäsi, että voit rakastaa velallistasi, että voit rakkaudesta maksaa velkasi, silloin sinulla on pääomaa millä maksat. Voit silloin vasta maksaa velkasi, sillä näin maksettuna on sillä suurempi siunaus. Velkoja ei saa silloin ainoastaan hyvitystä, vaan myöskin henkisen avun.

Elämä ei ole ainoastaan järkähtämätöntä lakia, vaan se on myöskin kaitselmusta, armoa, rakkautta. Se on viisasta järjestelyä, jonka tarkoituksena on, että jokainen saisi niin suuren avun, voiman ja henkisen sysäyksen, kuin kukin kykenee ottamaan vastaan. Sentähden armo, käsitettynä elämän viisaan järjestyksen kannalta, tulee karman lunastajaksi. Se tekee velanmaksun iloksi ja riemuksi, joka auttaa ei yksin velallista, vaan koko ihmiskuntaa.

Entä voimmeko puhua kehityksen lunastuksesta? Voimme kyllä. Kehityksen lunastus on täydellisyys. Se on siinä täydellisyydessä, täydellisen ihmisen perikuvassa, Kosmillisessa Kristuksessa, joka on meissä jokaisessa. Jos ajattelemme kehitystä ilman Jumalan tajunnassa olevaa täydellisyyskuvaa, niin se voisi johtaa minne

tahansa. Voisimme tulla täydellisiksi pahlalaisiksikin, ellei meidän tajuntamme takana eläisi aate ihmisestä. Ja koska tämä ihmisen periaate ei ole saavuttamattomissa, vaan on se sisäisenä kolkuttajana jokaisen sydämessä, on se kehityksen lunastaja.

— — —

Tutkimukset paljastavat, että historian pitkä uskontojen ja henkisten liikkeitten sarja on aivankuin keskittynyt ja huipistunut meidän päiviemme teosofis-kristosofisessa sanomassa. Siinä on tullut kirkkaan selvästi esitetyksi olennaisin osa henkisten liikkeitten tehtävästä. Uskontojen varsinainen ydin — kristinuskon niinkuin muidenkin uskontojen — on tässä maailmankatsomuksessa tuotu esille sellaisena, kun sen esittivät uskontojen alkuperustajat. Sentähden teosofisen liikkeen kolmessa ohjelmapykälässä heijastuu aivankuin kuva Temppeleistä, siitä henkisen tiedon ja valon rakennuksesta, joka on olemassa Valkoisen Veljeskunnan keskuudessa, ja joka pyrkii ottamaan muodon täällä tavallisessa elämässä niin pian kuin joukko totuudenetsijöitä alkaa vakavampaa työskentelyä.

Kun joukko ihmisiä, totuudenetsijöitä, muodostaa veljesryhmän, veljeyden ytimen, ja tunnustaa veljeyden tämän inhimillisen elämän perustaksi, silloin seuraa eräänlainen kohtalonyhteys sekä heidän välillään että heidän ja ihmiskunnan välillä. Syntyy aivankuin karmallisia siteitä, sillä elämän järkivoimat kääntävät huomionsa tuohon ryhmään. Jos näin muodostunut ryhmä on vakavissaan ja osaa olla suvaitsevainen myöskin totuudelle, jos se osaa olla avoimessa suhteessa Vuorisaarnan Mestariin, niin elämä laskee taakan sen kannettavaksi. Ja ryhmältä odotetaan, että se osaisi lunastaa tuon taakan.

Tämä elämän antama taakka on ihmiskunnan kehitysmättömyys, sen pimeys, tietämättömyys ja orpous. Kaikki se itsekkyyys ja valonarkuus, joka ihmiskuntaa pitää kahleissaan, se painaa taakkana tällä tavoin lupautuneita ihmisiä. Tämä on vapaaehtoisesti kannettavaksi otettua ihmiskunnan karmaa ja sentähden tätä velkaa ei voida muuten kuin yhdellä tavalla lunastaa: dharman, henkisen tehtävän suorittamisella. Sentähden ryhmälle avautuu aivankuin toinen aste, sillä sitä odottaa työ. Se ei tarvitse olla mikään ulkonainen aste, sillä se syntyy itsestään senvuoksi, että kaikki saavutukset, yksinpä älyllinen asioiden ymmärtäminenkin, ovat työllä hankittava.

Mutta tässä näemme samalla jotakin, jota voimme nimittää armoksi: ryhmää autetaan henkisellä voimalla. Pekka Ervast painosti usein, että nykyisellä Aqvarius- eli Vesimieskauden alkaessa vaikuttava uusi henkinen voima vuodattautuu ryhmien kautta. Ryhmän on nyt helpompi lunastaa ihmiskunnan velkataakkaa, koska sen henkinen pääoma kasvaa aivankuin potenssiin korottaen. Vaikka veljeyden ydin näyttää pieneltä suureen ihmiskuntaan verrattuna, niin sen aikaansaannokset ovat suuret.

Myöskin näemme vaikuttamassa sen puolen lunastavista voimista, jota voimme nimittää kaitselmukseksi. Veljeyden ytimeen kuuluva yksilö tuntee olevansa turvassa. Tästäkin Pekka Ervast huomauttaa, että jos ihminen ponnistelee henkisten asioiden parissa yksikseen, hän joutuu melkein pä liian kovalle koetukselle. Ihmiskunnan pimeys ja itsekkyyys ovat niin suuret, että ihmisen pitää olla erittäin voimakas rakkaudessa voidakseen voittaa eteentulevat esteet. On kuin kaikki paholaiset olisi päästetty irti, niin että ihminen tuntee itsensä peräti turvattomaksi ja

yksinäiseksi. Mutta ryhmässä työskennellessään tulee yksilö osalliseksi auttavista ja suojelevista voimista.

Veljeyden ytimen ensimmäisen ilmenemismuodon avulla pyrkii temppeliaate kiteytymään näkyväiseen elämään. Se on kuin kaukaa kajastavan rauhan Temppelein puutarha, jonka muuri eroittaa Temppelein esikartanosta. Se on kuin hiljainen puistikko, jossa ulkomaailman melu on vaimentunut, ja jossa jokainen kulkija tuntee tarvetta hiljentyä kuuntelemaan hengen hiljaisia kuiskeita. Kuunteleminen on aluksi passiivista hiljentymistä, jolloin karma voitetaan alustavasti siten, että epäveljeys voitetaan ja näin lakataan huonoa karmaa luomasta.

Mutta ajanollen kuunteleminen ei riitä. On päästävä puutarhasta esikartanoon. Veljeyden ydin ei muodostu ainoastaan kuuntelijoista, vaan siinä pitää olla veljiä myöskin esikartanosta, ja — ollakseen todellinen rauhan temppelein aineellistuma — myöskin veljiä itse Temppeleistä. Sillä olemmehan ymmärtäneet, että Valkoisen Veljeskunnan Temppeli on todellisuudessa olemassa näkymättömässä maailmassa. Ja olemme jo ennen maininneet ettei veljeyden ydin voi todella toteutua, ellei mukana ole tämän Veljeskunnan jäsen, joka ylläpitää tietoista yhteyttä näkyväsien ja näkymättömän välillä. Sentähden tämä temppeilirakennelma on kuin kolmiasteinen.

Mitä merkitsee siirtyminen puutarhasta esikartanoon? Se merkitsee työtä, tutkimista, lukemista. Tätähän on jokainen tehnyt jo ennenkin, mutta nyt on tutkiminen kohdistettava uskontojen ytimen löytämiseen. On päästävä selville, ei ainoastaan uskontojen salaisen viisauden jatkuvasta jälleensyntymisestä, vaan Kristuksen uudestisyntyvästä työstä ihmiskunnassa. Sillä kun nyt olemme

siirtyneet uuteen aikakauteen, kohdistuu Kristuksen työ voimakkaasti juuri jälleensyntymismysterioon. P. E. mainitsee, että juuri tässä on Kristus ottanut karman johdon käsiinsä. Jälleensyntyminen ei ole enää luonnon varassa, koska karman langat ovat Kristuksella.

Tämä merkitsee ainakin sitä, että jokaista syntymään pyrkivää inhimillistä minuutta autetaan aivan erikoiseen selvytyteen alkavan maanpäällisen elämän tarkoituksesta. Näin siksi, että ihminen osaisi suorinta tietä kulkea uudestisyntymisen portille ja tulla vähitellen jälleensyntymän voittajaksi. Kun ajatellen luemme esim. Pistis Sophiaa, näemme siellä selviä viittauksia siihen, että aika alkaa olla rajoitettua. Emme saa enää syntyä tänne mielinmäärin, sillä mysteriot voidaan sulkea milloin tahansa, so. kun ajan pyörä on tullut siihen kohtaan. Ja ajankohtaa emme määrää me, vaan sen määrää Isä.

Mutta puutarhasta esikartanoon siirtyminen merkitsee vielä muutakin. Jo se, että ihmisestä tulee niin vakava totuudenetsijä, että hän liittyy yhteistyöhön samoin ajattelevien kanssa ja voi näinollen lukeutua temppelin puutarhan asukkaisiin, edellyttää alkanutta järjen heräämistä. Hän on jo sisäisesti melkoisen valistunut. Samoin siirtyminen puutarhasta esikartanoon merkitsee veljesrakkauden heräämistä.

Vaikka henkinen työskentely tapahtuukin ryhmissä, veljeyden ytimissä, on siirtyminen temppelin eri asteisiin yksilöllistä, koska kysymyksessä ovat sisäiset, henkiset asiat. Kaikki riippuu etsijän omasta työstä. Näinollen siirtyminen esikartanosta itse temppeliin tapahtuu myöskin täysin yksilöllisesti. Voimme senvuoksi tarkastella yksilön siirtymistä esikartanosta temppeliin.

IV

RAUHAN TEMPPELI 2.

Kun etsijä on aikansa kulkenut puutarhassa ja esikartanossa tutkien ja epäillen, mutta lopulta löytänyt järkeä ja sydäntä tyydyttävän vastauksen, seuraa tavallisesti sulattamisen aika. Työ jatkuu kyllä aina, mutta työssä on kasvanut kyky sulattaa omakseen tutkimusten ja löytöjen hedelmät. Tämä ilmenee siten, että etsijä huomaa olevansa ajatuksineen ja sydämensä harrastuksineen henkisesti työssä pitkin päivää, vieläpä unessaankin. Samalla kiinnostus maailman rientoihin häviää ja sieluun astuu lepo.

!Mutta lepo ei ole laiskottelua, vaan lepoa Jumalassa. Se on hiljaista arvojen valikointia: mikä tässä elämässä on ikuista ja mikä ajallista? Mitä merkitystä on aineellisen elämän tarjoamalla hyvällä, jos sen omistus häipyy kuolemassa? Se riittää sille, joka uskoo, tai paremminkin pitää totena, että kuolemassa on kaiken loppu. — Mutta kun totuudenetsijä on alkanut aavistaa oman olemuksensa henkistä alkuperää, joutuu hän tekemään tiliä erilaisten

arvojen välillä. Hän opettelee asettamaan nämä arvot aivankuin korkeamman minänsä valaistukseen ja siinä valossa jakamaan ne oikealle ja vasemmalle — kuvaanollisesti. Jos hän on sanokaamme aineellisesti köyhä ja tuntee halua saavuttaa rikkautta, nousee heti kysymys: mitä varten? Voiko hän rikkaudellaan valaista ihmiskunnan henkistä pimeyttä? Omaa hyvänsäkö hän toivoo vaiko ihmiskunnan.

Tai jos hänellä on paljon omaisuutta, jonka hoitaminen alkaa tuottaa päänvaivaa, joutuu hän kysymään: millä tavalla osaisin asettaa kaiken omistamani hyvän totuuden eli Mestarinpalvelukseen?

Sama koskee jo olevia tai vielä saavuttamattomia kykyjä. Ovatto ne tavoittelemisen arvoisia ja voiko niitä käyttää Mestarintyöhön? Onko niinkään tullut selville jo olevat kyvyt ja olisiko niissä tässä mielessä kehityskelpoisia? Ja kun hänelle — tutkittuaan eri uskontojen perustajia heidän opetuksistaan — on selvinnyt oikea kuva Mestarista, viisaasta ihmisestä, joka on jo kaikki asiat ratkaissut, hän kysyy: mitä tekisi Mestari minun asemassani? Vuorisaarnan käskyt ja neuvot, jotka tuntuvat läheisimmiltä, tulevat luonnostaan käytännöllisiksi mittapuiksi, joihin voi verrata jokaista eteentulevaa arvoa ja asiaa.

Tämä on kaikki järjen työtä ja se nojautuu rakkauteen, veljeyteen, ihmisyyteen. Näin tehden ei järjen kehitys muodostu kylmäksi ja laskelmoivaksi, vaan sillä on tuki, joka on sitä itseään suurempi ja johon se voi nojautua. Se alistaa löytöjensä tulokset sydämen ratkaistavaksi, sillä totuudenetsijälle selviää: näin tekisi Mestari. Ei mi-

kään työ ole ikuisuuden kannalta tosi arvokasta, ellei se saavuttaa Mestarin hyväksymistä.

Arvojen valinnassa tulee totuudenetsijä luonnollisesti antaneeksi kaikki ikisuusarvot Mestarin käteen. Kaiken, minkä hän uskoo edistävän taivasten valtakunnan tulemistä, tulee hän pyhittäneeksi korkeimman palvelukseen. Katoavista arvoista hän on yrittänyt luopua ja heittänyt ne pois. Näinollen on hän tullut tyhjäksi sekä ajallisista että ikuisista.

Tässä vaiheessa pyrkii epäily sieluun suurena kiusauksena. Koskaan ennen ei hän ole tuntenut itseään näin tietämättömäksi, köyhäksi ja tyhjäksi. Alkaako jälleen uusi epäilyksen ja tutkimisen sarja? Onko Vuorisäärnan siveysoppiakin alettava epäilemään?

Ei. Hänen on ymmärrettävä, että elämänskoulussa esiintyy kiusauksia, ja että tämä on yksi eteenheitettyjä ansoja. Hänen on nyt tehtävä ratkaiseva päätös, ja siinä kysytään uskoa. Ei ole hyvä jäädä tähän tyhjyyden tilaan pitkäksi aikaa, vaan nyt on osattava luottaa siihen elämänskäsitykseen, joka on selvinnyt. On uskon voimalla heittäydyttävä siihen tyhjyyteen, sillä vaikka ei hänellä olekaan tietoa, on hänelle järki sanonut, että täydellisiä ihmisiä on, ja että tie heidän luokseen täytyy olla olemassa.

Eikä hänen tarvitse odottaa yliluonnollisia kokemuksia, sillä hän voi ymmärtää, että jos Jumala ilmestyy hänelle, jos Kristus syntyy hänen sydämessään, se syntyy ainoastaan sitä varten, että hänestä tulisi temppelin rakentaja, Kristuksen sanansaattaja ja henkisen elämän näkyvä ilmentäjä. Ja kun hän tämän ymmärtää, voi hän heittää mystilliset haaveilunsa ja nöyrytyneenä tunnustaa: "Täl-

lainen minä olen. Sinä, Isä, joka tämän tiedät ja näet, anna minulle tehtävä, jota voin suorittaa. Tällaisena lähdän Sinun palvelukseesi, sillä minulla ei ole mitään ansiota odottaa muuta. Lähdän työhön sen ihanteen puolesta, joka minulle on selvinnyt". Näin hän voi tunnustaa ymmärtäessään, että epäily ja kiusaus olivat luonnollisia siksi, että vaikka hänellä oli olevinaan aito moraallinen elämänpohja, se kuitenkin oli vasta ajatuksen ja tunteen tasolla. Se ei ollut hänen omaisuuttaan, koska se ei ollut hänen ruumiissaan, veressään. Se tulee ruumiiseen vasta tekojen kautta. Kun hän alkaa tehdä työtä elämäntarkoituksensa puolesta, tulevat nämä aatteet hänen vereensä. Hänessä herää tahtoelämä työn kautta.

Usko eli tahto, vaikka sen herääminen onkin lahja ylhäältä, ei tule ilman muuta. Ihmisen on itse avattava sille ovet. Hänen on otettava ensimmäinen askel ja uskallettava kolkuttaa kristosofisen rauhantemppelin portille. Hänen on oman kuolemattoman minänsä turvin uskallettava astua väkivaltakysymyksen yli siitä luopumalla ja annettava ruumiinsa elämä Isän käteen. Tämän tehtyään hän voi aloittaa työn niillä voimilla ja mahdollisuuksilla, jotka hänellä on käytettävänä.

— — —

Tämä ei ole hetken työ. Ei ihminen ole noin vain valmis heittäytymään kuin tyhjän varaan. Menneen elämän kieroon suuntautuva kasvatus, vakiintuneet ennakkoluulot, köyhyyden pelko ja mikä pahinta: uskonnollisen elämän nykyiseen elämänmenoon soveltumattomalta näyttävä epäkäytännöllisyys ovat kuin lyijynraskas taakka meidän sielussamme. Näistä on osattava irtautua. Mutta se on työtä, jossa on käytettävä järjen apua.

Sentähden kaikki uskonnollinen ja filosofinen tutkimus-työ on oleellinen ja välttämätön osa kristosofisessa työs-sä.

Tässä vaiheessa, jolloin totuudenetsijä voimakkaim-min tuntee oman pienuutensa ja tyhjyytensä ja jolloin epäilykset pyrkivät tulemaan kiusauksina, voi sattua krii-tillinen hetki. Elämä tahtoo auttaa häntä yhä suurempaan itsenäisyyteen ja itsevalintaan, ja siksi se heittää totuu-denetsijän eteen kokeen, joka vaatii käytännöllistä rat-kaisua. Se aivankuin sanoo: ”järjen ja sydämen tiellä olet jo muutamia esteitä voittanut, mutta vielä et ole ot-tanut askeleita tahdon tiellä. Et ole käytännössä voitta-nut väkivaltakysymystä, sillä se on tahdon negatiivinen ilmaus. Todellinen tahto on samaa kuin usko, se on Isän tahtoa. Se on Elämän sisäisen luovan voiman ilmennystä ihmisen tajunnan kautta. Mutta väkivalta on pahuuden ilmennystä, Saatanan ilmennystä. Se on negatiivinen hei-jastuma Jumalasta. Sentähden se on kiellettävä. Mutta koska se on tahdon asia, on se myös käytännöllisen elä-män tapahtuma. Velvollisuutesi on siitä kieltäytyä, olla sitä tottelematta. Muista: ruumiillisessa elämässä vai-kuttaa kuoleman laki, ota tämä lukuun. Luovu väkival-lastä niinkuin kuoleman edessä.

Näin voi puhua elämä. Mutta keskellä kriittistä het-keä voi totuudenetsijä kuulla myös hiljaisen sisäisen kuis-kauksen, joka sanoo: ”Ruumiillisessa elämässä vaikuttaa myöskin ikuisen elämän laki”.

Näin voi totuudenetsijä joutua tahdonalaisen valinnan eteen, ja hän voi siihen joko kompastua tai nousta voit-tajana. Kompastuessaan hänen sisäinen tyhjiönsä täyt-tyy uudelleen niillä negatiivisilla arvoilla, jotka hän hyl-

käsi arvojen valinnassa. Hänestä voi tulla entistä kiihkeämpi pahan vastustaja, väkivallan ja sodan ihannoitsija. Koko kerätty tarmo nousee hänen sielussaan ihanteellisenä, lumoavana sotasankari-ihanteena, jonka puolesta hän voisi runoilla ja sepittää sankarilauluja.

Mutta jos hän selviytyy voittajana, huomaa hän astuneensa portista työn ja rauhan temppeliin. Hänen sielullinen tyhjiönsä täyttyy niillä positiivisilla arvoilla, jotka hän antoi Mestarin käteen. Hänen elämänsä tulee yhä keskitetyemmäksi ja hedelmällisemmäksi.

— — —

Onko etsijä siis jätetty yksin ponnistamaan, lankeamaan ja voittamaan ansoja? Eikö temppelissä ole opastavaa vartijaa, joka viittaa tietä oikealle?

Onpa niinkin.

Tutkiminenhan tapahtuu useimmiten ensin älyperäisesti. Tutkimme, luemme ja mietiskelemme asioita. Teemme työtä etupäässä järjellämme. Löydämme hyvää ja kaunista sieltä ja täältä, mutta myöskin rumaa ja huonoa. Työmme on etenemistä, epäilemistä ja valikointia.

Tämä on aivankuin kävelemistä puutarhassa, jossa on paljon mielenkiintoisia kasveja ja monenlaisia kukkia. On sekä luonnontilassa olevia että hyvin hoidettuja, jopa jalostettujakin. Mutta joukossa on myöskin myrkkukasveja, jotka kauniilla kukillaan viettelevät poimimaan.

Puutarha on avara ja sen liikkuma-ala suuri aivankuin ajatuksella. Siellä voi liikkua milteipä mielinmäärin. Toisinsanoen ajatuksen tasolla voimme temmeltää melko holtittomasti. Kiinnymme milloin minkäkin näköiseen kukkaan, kunnes myrkkukasvi, joku erittäin kauniiseen hahmoon puettu epäveljellinen ajatus antaa meille ensimmäi-

sen varoituksen. On pakko hiljentyä ja silloin huomaamme, että puutarhassa oli myöskin näkymätön vartija, joka kuiskaa varoittavia sanoja. Tämä vartija on Totuuden Pyhä Henki. Se opastaa totuudenetsijää valitsemaan ja näkemään ajatusten moniväristen virvatulien joukosta totuuden vakavat ja kirkkaat tulet. Jos hän ottaa opastuksesta vaarin, huomaa hän tämän Hiljaisen Vartijan puhuvan yhä useammin. Mutta se vaatii, että häntä kuunnellaan ja otetaan oppia. Jos omat astraaliset äänemme liian usein saavat meidän poimimaan valhekasvin, silloin Pyhän Hengen ääni heikkenee. Sentähden on totuudenetsijän otettava alusta asti lukuun veljeys, koska se on ensimmäinen totuus ihmisten keskinäisessä elämässä. Totuuden Pyhä Henki opastaa meitä veljeyttä kohti ja sitten vasta, kun tämän selvästi ymmärrämme, osaamme kuunnella puutarhan Hiljaista Vartijaa. Huomaamme hänen opastavan esikartanoa kohti, ja siellä joudummekin rajoitetummalle alueelle.

Esikartanossa joudumme kosketuksiin tunneprinsiipin kanssa. Se on jo alueeltaan rajoitetumpi, niin että voidaan puhua esikartanon muureista. Olemme joutuneet eräässä merkityksessä kasvimaailmasta eläinten maailmaan.

Mutta koska on puhe temppelistä ja sen esikartanosta, olemme tekemisissä kesyjien eläinten kanssa. Villieläimet ovat muurien ulkopuolella. Nämä eläimet ovat omassa sielussamme ja ne edustavat meissä tunnevoimia. Olemme saaneet tehtäväksemme opettaa oma sieluillinen eläinkuntamme palvelemaan Kristusta. Olemme oppineet huomaamaan, että jokainen tekoihin kannustava kiihoke on aivankuin eläin, jolla on oma totunnainen tapansa,

mutta jolla on myöskin voimaa. Tämä voima, joka ilmenee erilaisina sympatioina ja antipatioina, on ohjattava oikeaan suuntaan.

Samalla huomataan, että esikartanossa on myöskin vartija, joka tarpeentullen kuiskaa opastavan sanan. Jos puutarhan vartija kuiskasi, missä on totuus ja missä valhe, niin esikartanon vartija kuiskaa, mikä on oikein ja mikä väärin. On kysymys motiivin puhtaudesta ja epäitsekkyydystä. Tämä vartija on omatunto, Kristusääni meidän sydämessämme. Se kuiskaa sellaista, jota — niinkuin Pekka Ervast sanoo — ei ole selitettynä sanakirjoissamme. ”Oikein” on merkillinen sana, jota on vaikea määritellä, mutta omantunnon kuiskauksena se riittää opastamaan niin, että Kristusvoima pääsee esille. Osaamme antaa sisäisen eläinkuntamme ohjaket Kristukselle. Tunnevoimat kääntyvät silloin oikeaan suuntaan ja myöskin ajatus oppii yhä enemmän askartelemaan tunteen vanavedessä.

Astuessaan edelläkerrotulla tavalla esikartanosta Temppeliin, joutuu totuudenetsijä ihmisten maailmaan. Hän joutuu tahdon ja tekojen maailmaan ja se on eräässä merkityksessä entistä suppeampi alue — alussa. Sillä Temppelissä on kysymys elämämme ja koko olemassalomme pohjimmaisesta tendenssistä: onko elämämme tarkoituspä musta vaiko valkoinen. Olemmeko käsittäneet, että elämämme tarkoitus ja päämäärä on ihmiskunnan auttaminen ja Isän tahdon täyttäminen.

Tälle pohjalle astujalle on tekojen maailma ahdas. Totuudenetsijä saa huomata, ettei häntä maailma kaipaa, eikä hänen apuaan tarvitse. Omat kykynsä hän lisäksi huomaa sangen rajoitetuiksi, niin että vaikka hän tietää

tulleensa ihmisten maailmaan, on siinä maailmassa kovin vähän ihmisiä, jotka häntä ymmärtävät. On kuin ihmiskunta olisi enemmän eläinten tasalla. Samalla saa hän kouriintuntuvasti huomata, miten vähän hänessä itsessään vielä on todellista ihmistä. Hän saa huomata, että ajatuksen maailma on avara, tunteen maailma saattaa toimia elämän hyörinässäkin, mutta tuoda teoissa esille omaa temppeiliänsä — se alue on ainakin alussa ahdas.

Hän saa myöskin huomata, että temppeलिissäkin on vartija. Mutta tämä vartija ei enää näytä oikealle ja vasemmalle, ei se opasta valikoimaan elämän arvoja. Se vain viittaa: tämä on elämäsi tarkoitus, tuo on tehtäväsi. Sinä olet tullut Työn ja Rakkauden Temppeलिin, rauhanrakentajien Temppeलिin, joka olet sinä itse. Kulje tietäsi suorana ja tunnusta nöyrästi, että vaikka oletkin eräässä merkityksessä temppeलिissä, voi tämä temppeליkin olla asteittain syvenevä. Tämä vartija on ruumiin viisaus, joka ilmentää Isän tahdon.

— — —
Olemme aikaisemmin maininneet, että ajatusta rauhan temppeलिstä voidaan esittää myöskin okkultisena tai kosmillis-historiallisena tapahtumana. Tarkastelemmekin nyt asiaa tältä puolelta.

Ihminen on pienoiskuva maailmankaikkeudesta. Toisin sanoen: maailmankaikkeuden voimat ovat kiteytyneinä ihmisessä. Tästä syystä tapahtumat kertaantuvat niin, että yksilön henkinen kasvu heijastuu ihmiskuntaan ja ehkä koko kosmokseen. Samoin ihminen on henkissäkkin asioissa tekemisissä universaalisten jumalvoimien kanssa.

Katsomme ensinnä näitä vastaavaisuuksia.

Fyysillisessä ruumiissamme, sen ensimmäisestä idusta alkaen, heijastuvat maailmankaikkeuden voimat. On olemassa analogia avaruudessa muodostuvan maailman ja ihmissikiön välillä niin, että viimeksimainitussa ruumistuvat kosmoksen voimat.

Ihmisruumiin ensimmäinen itu, josta sikiö alkaa kasvaa — embryo — vastaa aatmaa, sitä pistettä, josta aurinkokunta syntyy. Se vastaa ilmennyksen ensimmäistä atoomia, monaadia, aivankuin pistettä sen ympyrän sisällä, joka syntyy luomisen kuluessa. Ihminenhan on kuin ympyrä, sillä hänen oma ilmennyksensä on rajoitettu siihen auriseen munaan, joka on hänen kuolematon aineellinen perustansa.

Embryosta lähtee neste, joka muodostuu kalvoksi ja joka vastaa buddhia, aatmasta lähtevää rakkauden ja elämän virtaa. Tämä vastaa sitä piiriä, ympyrää, jonka Logos piirtää avaruuteen ja jonka sisällä aurinkokunta syntyy. Se vastaa myös maailmanjärkeä, Pyhää Henkeä, niinkuin embryo vastaa Isää, ilmennyksen tahtoa, ja välillä oleva neste Kosmillista Kristusta, rakkauden elähtävää voimaa.

Seuraavana esiintyy keltuaispussi, jonka sikiönalkuvaiheissa arvellaan välittävän ravintoa. Sen tehtävänä on välittää sikiöön kosmillisia voimia ja asettaa se yhteyteen maailmankaikkeuden tähtivoimien kanssa. Se vastaa kaamaa, himoprinsiippiä, joten ihminen jo sikiöasteellaan on yhteydessä aurinkokuntamme elementtivoimiin.

Sitten seuraa pussinmuodostuma, josta myöhemmin kehittyy placenta, istukka, joka välittää ravinnon äidistä sikiöön. Tämä vastaa praanaa, elonprinsiippiä, joka sek

on lähtöisin aatmasta ja koko aurinkokunnan täyttävänä ruokkii koko elollisen luonnon.

Sikiön ympärille muodostuu karvakalvo, jonka sisällä on neste, munanvalkuainen. Kalvo vastaa fyysillistä ruumista ja neste eetteriruumista. Aurinkokunnassa vastaa astraalivalo tätä nestettä ja kalvoa tämä fyysillinen maailma.

Tämä on mielenkiintoinen analogia, joka paljastaa sen tosiasian, että ihminen on vastaavaisuus kosmillisista voimista ja jo fyysillisen ruumiinsakin rakenteen puolesta yhteydessä luonnon luovien voimien kanssa. Tämä valaisee meille, että koko elämän kenttä on yksityiskohtia myöden järjestetty Jumalan työkentäksi. Sen Jumalan, joka samalla on sisäinen henkemme ja joka pyrkii ilmennemään tämän aineellisen ruumiin kautta.

Ihminen on olemukseltaan kolminainen: ruumis, sielu ja henki. Tämä on vastaavaisuus Logoksen kolminaisuudesta, jota kristikunta nimittää Isäksi, Pojaksi ja Pyhäksi Hengeksi. Suuret enkelihierarkiat edustavat aurinkokunnassamme näitä kolmea voimaa. Niitä nimitetään Pyhän Hengen, Pojan ja Isän ryhmiksi, sekä näiden ryhmien johtajia, niitä korkeita olentoja, jotka aivankuin kokoavat ryhmiensä voimat samoin Pyhäksi Hengeksi, Pojaksi eli Kristukseksi ja Isäksi.

Kristosofiassa puhutaan Logoksen tai Kristuksen laskeutumisesta lähemmäksi ihmistä, aivankuin alemmaksi ainemaailmaa kohti. Sanotaan, että Kristustajunta tuli Jeesus Natsarealaisessa eetteritasolle asti ja oli sitä ennen ollut korkeammilla tasoilla, esim. tunnemaailmassa. Tämä on tietenkin kuvapuhetta, sillä minkätähden fyysillinen aine olisi alempaa laadultaan kuin jokin muu. Sa-

noohan H. P. Blavatskykin, että meidän karkein prinssiipimme on kaama, himoluonto. Kun ajattelemme ainetta ilmennyksen toisena poolina ja henkeä toisena, niin tämä merkitsee sitä, että jumaluuden salaisuus on tässä äärimmäisessä navassa, fyysillisessä aineessa, syvemmällä kuin muualla. Siinä on aivankuin syvempi salaisuus kätkeytyneenä ja sentähden se on pyhempi ja siis korkeampi. Ja kun sanotaan, että Kristus laskeutuu ainemaaailmaa kohti, niin se merkitsee, että Logoksen tajuntapuoli siinä lähenee jumaluuden suurta ja pyhää salaisuutta. Se tunkeutuu sisälle siihen ihmeelliseen mysteerioon, joka on koko ilmenneen olemassaolon mystério.

Kun nyt olemme puhuneet Temppeleistä, voimme jatkaa kuvaustamme toiselta puolen sanomalla, että se Temppeli on Jumalan, Logoksen elämä. Se se maan päälle laskeutuu. Ja koska Logos on kolminainen, on luonnollista, että Temppeli laskeutuu kolmessa etapissa, kolmen Logosryhmän johtajan saattamana. Tämä on tapahtunut Gautama Buddhan, Jeesus Natsarealaisen ja Pekka Ervastian kautta. Tämän kysymyksen on kirjailija J. R. Hannula perusteellisesti esittänyt ja selvittänyt. Nämä tapahtumat muodostuvat historiallisiksi asioiksi, joten voidaan puhua kosmollis-historiallisesta Temppelein laskeutumisesta ihmiskuntaan.

Näitä tapahtumia — ainakin viimeksi tapahtunutta — on kosketeltu myöskin Johanneksen Ilmestyskirjassa. Siellä mainitaan uuden Jerusalemin laskeutumisesta maanpäälle. Jerusalemi merkitsee suomeksi: rauhan näkö. Tämä paljastaa sen tosiasian, että Ilmestyskirja puhuu henkisistä asioista. Se puhuu uudesta rauhan näöstä, uudesta näkemyksestä. Se tahtoo sanoa, että ihmis-

kun kunnalle annetaan elämästä uusi näkemys, jonka sisällys on rauha. Ja kun puhutaan tämän rauhannäkemyksen mitoista, mainitaan luku 144. Sanotaan, että se on ihmisen ja enkelin mitta. Jerusalemin eli uuden rauhannäkemyksen muurin mitta on 144, sen muurin, joka erottaa ulkopuolelle ne, jotka eivät tätä mittaa täytä. Ilmestyskirja luettelee joukon niitä epäpyhiä, jotka jäävät ulkopuolelle.

Jos katselemme tätä lukua huomaamme, että luku 144 on kahdentoista neliö. Tämä vastaa astrologisesti eläinradan kahtatoista merkkiä, jolla on tahdottu näyttää — samoin kuin Ilmestyskirjan 12000:nella vakomitallakin — että jokaisen kahdentoista merkin alla syntyneillä on mahdollisuus päästä uuteen rauhannäkemykseen. Toisin sanoen mahdollisuus on kaikilla ihmisillä. Kaikki ovat kutsutut, kuten Jeesus sanoo.

Mutta on kuitenkin eräs ehto. Jokainen ei ole ilman muuta valmis. Tässä ei auta mikään ihme. Eikä yliluonnollinen lunastus. Ehto on se, että on täytettävä ihmisen mitta. Ja se on niin korkea asia, että se on samalla enkelin mitta. Ihmisen on osattava koroittaa tuo luku 12 korkeampaan potenssiin ja näin vapautua eläinradan suoranaisesta vaikutuksesta. Tähtivaikutushan merkitsee karman toimintaa, joten on osattava antaa karmansa Kristuksen käsiin.

Luku 12 merkitsee kabbalistisesti ”onnellinen kirjoitus”, ja myöskin ”kaupunki”. Puhutaanhan karman kirjanpitäjistä ja karman kirjoista. Uusi Jerusalemin eli rauhannäkeminen taas on kuin kaksitoista porttinen kultainen kaupunki, kuten Ilmestyskirja kuvaa. Kun siis ihmisen pääsee tähän uuteen rauhannäköön, hänen kohtalon-

sa kirjoihin tulee ”onnellinen kirjoitus”. Ennenhän nämä kirjoitukset olivat enimmäkseen onnettomia, sillä uuden rauhannäön puutteessa ihminen saattoi — tähtivoimien sa ajamana — mennä vaikka sotaan, murhaamaan toisia ihmisiä. Nyt hän osaa kieltäytyä, koska hän on antanut karmansa ohjat Kristukselle.

Tarkastelkaamme vielä tätä lukujen mystiikkaa, koska se selventää asiaa, ja kysykäämme: mitkä ovat ne lähimmät tähtivoimat, jotka ihmistä ajavat ja jotka estävät häntä uuteen rauhannäköön pääsemästä?

Luku 12 on kokoonpantu numeroista 1 ja 2. 1 merkitsee kabbalistisesti ”äkkipikaisuus, kiihko, kunnianhimo”. Nämähän ovat niitä voimia, jotka ihmisen panevat toimimaan. Kunnianhimo on tavallisin liikkeellepaneva voima.

Se johtaa numeroon 2, joka merkitsee: ”kuolema, häviö, kohtalonisku”. Tämä on lopputulos karmanalaisessa maailmassa niinkauan, kun elämme kahdentoista tähtimerkin ohjaamina, sokeasti kulkien kuoleman ja häviön uskossa, materialismin lumoissa. Mutta kun luovomme kunniasta, vallasta, materialismista ja niitten yhteistuloksesta: väkivallasta, ja omaksumme uuden rauhannäkemyksen, silloin koroitamme luvun 12 — rauhannäköä rajoittavan muurin luvun — ihmisen ja enkelin mitaksi ja saamme luvun 144. ($12 \times 12 = 144$)

Tämä luku muodostuu useammasta luvusta. Luku 100 merkitsee ensinnäkin ”Jumalallinen suosio enkelein avulla”. Luku 44 merkitsee ”ylennys, kuninkuus, suuruus”. Voimme vielä ottaa viimeisen numeron 4 erikseen, joka merkitsee ”lujuus, voima, valta”.

Huomaamme tästä, että se ”jumalallinen suosio”, joka enkelein avulla antaa henkisen kuninkuuden ja suuruuden, merkitsee myöskin voimaa ja valtaa. Tämä käy yhteen sen Jeesuksen lausunnon kanssa, että lempeät ja rauhanrakentajat tulevat perimään maan. Heille kuuluu lopullinen kuninkuus sen jälkeen, kun uusi rauhannäkemys on laskeutunut ihmisten maailmaan.

Ilmestyskirjan kuvauksessa mainitaan vielä tärkeä seikka. Kun uusi rauhannäkö laskeutuu maailmaan, ei siinä näy erikseen temppeliä, koska Kristus on siinä Temppleri. Tämähän kuvaa sitä tosiasiaa, että Temppleri on silloin kaikkialla. Se ei ole vain paikallinen käsite. Koko ihmiskunta on Tempppelin vaikutuksen alainen — tietämättään, koska Temppleri on Kristus ja koska Kristus- Isä voimana, valtana, ja majasteettiutena on laskeutunut maan päälle.

Voimme sanoa, että tämän okkultis-historiallisen ja kosmillisen Tempppelin puutarha laskeutui maailmaan Buddhassa. Buddha toi ihmiskunnalle uuden järjen valaistuksen, uuden näkemyksen siitä kosmisesta Temppeleistä, joka oli tulossa maanpäälle, ja jonka ansiosta mm. virisi tieteellinen totuuden etsiminen. Koska ihmiskunta joutui tietämättään tämän puutarhan vaikutuksen alaiseksi, se alkoi etsiä puutarhan moninaisia kukkia ja kasveja. Samalla tuli näkyviin puutarhan laajuus ja suhteellinen vapaus. Vaikka Buddha puutarhan hiljaisena vartijana ja Pyhän Hengen edustajana viittoi tietä esikartanoa kohti, ei ihmiskunta hänestä suuria välittänyt. Se kyllä tajusi totuudenetsimisen välttämättömyyden, pystytti kouluja ja yliopistoja. Se kyllä jossain määrin tajusi, ettei ajatuksen vapautta pitäisi kahlehtia. Kyllä

ihmiskunta huomasi, että elämässä on suunnattomasti tutkimisen arvoista. Ja koska Buddhan tuoma kosmillehenkinen järjen vuodatus kiihoitti etsimään totuutta ympäröivästä elämästä, ei ihmiskunta voinut ajan vaikutusta sivuuttaa.

Mutta koska se ei kuunnellut hiljaisen vartijan opastusta, tuli se kääntäneeksi kirkastuneen järjensä valon — ei itseään taltuttaakseen, vaan toisiaan tuhotakseen. Vapaudessaan teki se edesvastuuttomasti keksintöjä toinen toistaan ihmeellisempiä — omaksi turmiokseen. Koko neronsa voiman se on kääntänyt sota-aseitten keksimiseen, ja tämä tapahtuu juuri rauhan ylläpitämiseksi. Buddhan tuoma uusi rauhannäkeminen kääntyi täten ylösalasin ihmiskunnan tajunnassa, ja koko voima keskityi entistä enemmän vanhan rauhankäsityksen tukemiseksi, sen rauhan, joka nojaa pistimiin.

Ajan tullen maailmaan laskeutui Temppelein esikartano Jeesus Kristuksen kautta. Tuli uuden rauhannäkemyksen toinen vuodatus, joka laskeutui tunteen ja rakkauden tasolle, eetteritasolle. Ihmiskunta joutui tietämättään tämänkin vaikutuksen alaiseksi. Se alkoi oivaltaa veljeyttä, ja että on parannettava oloja maanpäällä. Yhteiskuntaloissa syntyi suuria muutoksia. Alettiin ymmärtää, ettei kenenkään tulisi olla orja, eikä kukaan saisi kuolla nälkään. Sairaat tarvitsevat hoitoa myöskin yhteiskunnan toimesta. Ja vanhukset kaipaavat lepoa. Syntyi orpokoteja ja hyväntekeväisyyttä monessakin muodossa. Samoin vanhat kastirajat alenivat ja ihmiset tunsivat jonkinlaista veljeyttä ja yhteenkuuluvaisuutta.

Tämänverran ymmärrettiin Jeesuksen tuomaa veljesrakkauden inspiratiota. Alettiin ymmärtää, ettei riittä-

nyt, vaikka järjen maailmaa valistettiin — oma eläinkuntamme on vielä alkeellisinta kesyttämistä vailla. Se on kuin lauma villieläimiä, ja vaikka ei näkynytäkään mitään muuria, jonka ulkopuolelle villeimmät eläimet olisi ajettava, tuntui maailma käyvän rajoitetummaksi. Oli sittenkin rakennettava joku muuri tai aitaus, jonka sisälle olisi mentävä — suojaan.

Tämä pakottava tunne johtui voimakkaasta omantunnon heräämisestä. Se soimasi ja kehoitti. Ihmiskunta oli sisäisesti joutunut ahtaammalle. Se etsi pakopaikkoja ja rakensi muureja. Jeesuksen opetuksiin nojaten perustettiin kirkkoja ja muokattiin dogmeja. Niin muodostui oletettu turvapaikka: oikeaoppinen, ahdasmielinen, taikauskoinen kirkko. Sen sisällä kuviteltiin oltavan turvassa, Jumalan suojeluksessa. Kirkon ulkopuolella, toisten uskontojenkin alueella, kuviteltiin olevan vain jumalattomuutta. — Mutta oliko kirkon sisällä rauhaa? Ei. Sillä Jeesusta ei tunnustettu Opettajaksi. Muodostui kyllä monenlaista ”hyväntekeväisyyttä”. Mutta tämä tuli tarpeelliseksi myös siksi, että kirkko itse — sotineen ja uskonvainoineen — aiheutti orpoja, vammaisia ja muuta kurjuutta. Näitä oli nyt autettava — ettei usko häviäisi. Mutta ensin verilöyly, muuten ei riittä auttavien armeijalle! — Jälleen huomaamme, miten uusi rauhannäkemyks kääntyi ihmisten tajunnassa — kirkon johdolla — ylösalaisin. Mutta kosmillisen Kristuksen ruumistumana ja esikartanon hiljaisena vartijana Jeesus vain kehoitti valitsemaan hyvän ja pahan, oikean ja väärän välillä. Hän ei pakottanut, hän vain yritti herkistää sydämiä näkemään, mikä on oikeaa ja mikä väärää. Samoin yritti

Buddha ennen häntä näyttää, missä on totuus ja missä valhe.

Lopulta tuli aika kosmillisen Temppelin laskeutua maanpäälle. Se tuli ihmisten keskelle tänne fyysillisen tason elämään Pekka Ervastian kautta. Ja ihmiskunta joutui taaskin tämän Temppelin vaikutuksen alaiseksi. Tekojen ja toiminnan maailmaan tuli uusi rauhan näkemys. Eikä ihmiskunta voi sitä estää. Nyt se on pakotettu rakentamaan maailmaa yhä suuremmalla toimeliaisuudella ja se rakentaa sitä niillä keinoilla, jotka se hiljaisen vartijan kehoituksista huolimatta uskoo oikeiksi. Se rakentaa sitä itsekkyyden pohjalle, mutta se pohja on hyllyvää suota. Kaikki kaatuu ja uppoaa. Se ei tahdo tunnustaa, että rauhan Temppeli on nyt kosmellis-historiallinen tosiasia tekojen maailmassa. Rauhan Temppelillä on kuninkuus, joka tulee kestäämään.

Entinen kuninkuushan oli sota ja pyöveli. Tuskin näemme sitä kohtaa nykyisen elämäntoiminnan monikirjaisessa rakennelmassa, joka ei viime kädessä turvautuisi telotukseen. Kirkot, jotka tähän asti ovat edustaneet uskontoa, ovat verissäkäsin viittoneet tietä muulle ihmis-kunnalle. Koulut ja yliopistot kulkevat samassa vanavedessä: hyväksyen sodan ja kuolemantuomiot normaalisena apukeinona pahan hävittämiseksi.

Mutta Temppelin vartija viittaa nyt uutta tietä ihmis-kunnalle. Sille on annettu uusi rauhannäkö lopullisessa muodossaan. Tämä näkemys ei ole enää vain järjen ja tunteen tasolla, vaan myöskin tekojen. Ihmiskunta on joutunut todellisuuden eteen sikäli, että sen on teoillaan toteutettava maan päälle laskeutuneen Temppelin ihanne. Ennen ihanne saattoi kääntyä ylösalaisin ja näin kään-

nettynäkin jäädä elämään, mutta nyt se käännettynä tuhoaa itsensä. Se on tullut kestävämmäksi todellisuuteen. Se on kuin hiekalle rakennettu huone, joka sortuu ensimmäisestä myrskystä.

Sentähden Temppelin vartija nyt viittaa tietä: ”Tuosta on teidän kuljettava, tuo on päämääränne. Jos tahdotte rakentaa maanpäälle rauhan Temppeleä, ei siinä riitä kauniit ajatukset. Se on nyt rakennettava, jos tahdotte jälleensyntyä maanpäälle. Rakennuskivi on oma itsenne, sitä teidän on hakettava, muokattava, siloitettava. Väkivallan henki on kiellettävä — se on käänteentekevä askel. Muuta tietä ei ole, muulle pohjalle ette voi kauan rakentaa. Aquarius on nousemassa, sen oireet tunnevut jo. Ei kelpaa olla liian itsepintainen pahassa”.

Huomaamme tästä, että ihmiskunnalle on avattu uusi tie. Henkinen elämä ei ole enää yksinomaan kulkua lumihuippuisille vuorille. Ei se ole elämän pakoa. Nyt on tullut tärkeäksi juuri tämä ruumiillinen elämä syystä, että tämä on tekojen maailma ja vain täällä voidaan lopullisesti toteuttaa se täydellisen ihmisen ihannekuva, joka Kosmillisena Kristuksena on Isän tajunnassa. Taivasten valtakunnan tulee toteutua maanpäällä ja se toteutuu vähitellen niitten ihmisten keskuudessa, jotka toteuttavat tempeliaatteen itsessään.

— — —

Edelläesitetystä on ehkä selvinnyt, että henkinen kasvu ja kehitys tapahtuu kuoleman ja syntymän kehässä. Eikä ainoastaan merkityksessä kuolema ja jälleensyntyminen, jotka antavat tilaisuuden jatkuvalla kehitykselle, vaan mystillisenä kuolemana ja hengestä syntyminenä,

joka sisäisenä tapahtumana ja vihkiytymisenä on henkistä kasvamista.

Mutta puuhun on noustava tyvestä. Totuutta on etsittävä. Sentähden ihmisen on ensin tultava totuudenetsijäksi. Totuuden Pyhän Hengen täytyy alkaa vaikuttaa hänessä.

Etsimisessä kasvaa sisäinen itsenäisyys. Tämä on välttämätön jakso, sillä ihmisen täytyy oppia seisomaan omilla jaloillaan — ettei hän olisi maailman tuulien ja aatteellisten virtausten heiteltävissä. Ainoastaan itsenäinen ihminen voi päättää astua henkisen elämän kaidalle tielle. Vain itsenäistynyt minäolento osaa nähdä henkiset arvot todella pysyviksi ja suunnata elämänsä juoksun kohti sitä todellisen ihmisyyden ihannetta, jonka hän kauzeimpina hetkinään sisimmässään tajuaa.

Kun hän tämän osaa, alkaa uusi syventymisen vaihe. Sen minuuden, joka osasi ratkaista tulevan elämään asennoitumisensa elämän oman tahdon mukaisesti, tulee nyt ymmärtää tämän persoonallisuuden arvo. Tämä arvo on siinä, että Jumalan tajunta voisi sen avulla ja kautta ilmetä. Persoonallisuuden ja minuuden arvo on olla Kristuksen täydellisyyskuvan ilmentäjänä.

Mutta jotta Kristus — Isän tahto — voisi ihmisen kautta ilmetä, täytyy osata antaa valta Kristukselle. Sentähden minuuden tulee unohtaa itsensä. Sen tulee osata väistyä, unohtua, kuolla, jotta Kristuksen uudestisyntyvä voima pääsisi ilmenemään. Ja koska kuolema — niin ruumiillinen kuin mystillinenkin — on ihmiselämän vakavin tapahtuma, koskettelemmekin lopuksi kuoleman arvoitusta.

V

KUOLEMAN ARVOITUS 1.

Katsellessamme ihmiskuntaa totuudenetsijän silmällä kiintyy huomiomme siihen vaikeuteen ja tuskaan, mikä ihmiskuntaa painaa. Täytyy ihmetellä sitä kestävyyttä ja sitkeyttä, mikä meissä on, että näiden vaikeuksien keskellä jaksamme elää. On todella merkillinen voima tämä persoonallisen onnen kaipuu, jonka edestä aherramme. Eikä se aherrus ole aina rakentavaa työtä. Ei se ole suurimmaksi osaksikaan rehellistä ja kiitettävää uurastusta. Persoonallisen onnen tavoittelussa ei aina kysytä keinojen puhtautta, vaan useimmiten ovat kaikki keinot luvalisia. Ympäröivä elämä tarjoaa esimerkkejä kuinka ihminen saattaa langeta mitä hirmuisimpiin raakuuksiin, sortoon ja väkivaltaan uskossa, että hän täten voi ryöstää itselleen sen onnen, joka ei muilla keinoin ollut saavutettavissa. Samoista syistä aiheutuvat niinikään sodat, sillä yksilön onnenkaipuu heijastuu kansoissa: paha on hävitettävä, sorto ja orjuus tuhattava, jotta vapaus ja onni saavutettaisiin.

Kuitenkin eletty elämä opettaa, ettei persoonallinen onni ole näin löydettävissä. Mitä enemmän tehdään pahaa, mitä enemmän tuhotaan ja hävitetään, sitä vaikeammaksi käy elämä, sitä kauemmaksi onni pakenee. Kun lisäksi näemme, miten ihmiskunta on tämän kaiken — vuosimiljoonia kestäneen historiansa aikana — yhä uudestaan kokenut tuskin mitään oppimatta; kun se kaikista kokemuksistaan huolimatta etsii onneaan entisillä keinoillaan, näyttää siltä, että se on osannut sokeudesta ja välinpitämättömyydestä tehdä hyveen.

Muistamme, miten maailman kansat reagoivat ensimmäisen maailmansodan päätyttyä sotaa vastaan. Kaikialta kuului pettyneen huokaus: ”Ei koskaan enää sotaa. Pois tämä hirvittävä hävitys. Kuinka paljon tämä verinen leikki vaatikaan uhreja, tuskaa, kyyneleitä. Tähänkö tosiaan raukenivat kaikki kuvitellut onnen unelmamme”.

Näin paljon heräsi ihmiskunta silloin. Se perusti kansainliiton, jotta ei eletty näytelmä uusiintuisi. Huomasimme tehneemme hirvittävän rikoksen tuhlatessamme niin suunnattomasti elämää, jonka olemassaolon tarkoitusta emme tienneet.

Mutta hetken herämys oli lyhytikäinen. Asian vakavuus unohtui, kun haavat paranivat. Kansat häpesivät hetkellistä ”heikkouttaan”, omaa ihmisyyttään. Sentähden eletty verileikki olikin saatava näyttämään oikeuteulta ja pyhältä: sota oli välttämättömyys — selitettiin. Sota on kehittävä. Ja sodan uhrin ovat sankareita, sillä heissä elää sodan henki.

Niinpä keksittiinkin sodan pyhittäjäksi tuntemattoman sotilaan hauta: joka pyhitti ja kruunasi kaiken eletyn surkeuden.

Aika kului ja toisen maailmanpalon liekit alkoivat jo vaimentua. Mutta vaikka koettu sota oli edellistä moninverroin kaameampi, huomaamme, miten ihmiskunta nyt elää aivankuin välinpitämättömyydestä turtuneena. Sitä ei suurestikaan liikuta menetettyjen miljoonien ihmisten henki. Edelleen se etsii persoonallisen onnensa tyydytystä, entisistä menetelmistä mitään oppimatta. Yhä suurempi sokeus peittää silmiä, yhä paksumpi sumu leijailee kansojen yllä.

Voimme ymmärtää, että kun Valkoisen Veljeskunnan mestarit katselevat ihmiskuntaa, he todella joutuvat kysymysmerkeiksi. Mitä tälle ihmiskunnalle on tehtävä? Sitä on yritetty opettaa, kasvattaa. Sille on lähetetty tiennäyttäjiä, tietäjiä, profeettoja, uskontojen mestareita. Mutta se on ne polttanut ja kiduttamalla vaimentanut. Se on tahallaan sokea ja kuuro kaikelle, mikä sitä voisi auttaa ja pelastaa. Se on valmistanut itselleen maanpäällisen helvetin, ja tahtoo siinä asua. Profeettojensa ennustuksille se on kohauttanut olkapäitään ja sanonut: "Täi-kauskoa. Eivät tuollaiset selitykset ole tieteellisiä".

Mutta kun lopulta paljastettiin atoomin salaisuus, ja tämän voiman keksijät, joita ihmiskunta pitää suurimpina tieteellisinä neroina, ovat nyt "ennustaneet", että tässä on keksittyä ihmiskunnan tuho, että tällä se nyt pääsee kerta kaikkiaan tästä pahasta ja rakkaasta maailmasta, niin ei tämä tieto ketään liikuta. Ei nyt voida väittää ennustusten olevan humbugia koska keksintöä on koeteltu. Ihmiskunta tietää elävänsä hirvittävän tosiasian edessä. Tästä huolimatta se tahtoo olla sokea ja kuuro. Yhäti sitä kannustaa toiveajatus: ehkä sittenkin minun persoonallinen onneni on löydettävissä. Kansat elävät

täydelleen tämän taikauskon lumoissa ja sentähden voimme ymmärtää, että ne Viisauden Mestarit, jotka valvoivat meitä, ovat vaikean probleemin edessä: onko mitään toivoa tämän ihmiskunnan pelastumisesta? Se uskoo tajuksen olemassaolon päättyvän kuolemassa, ja sentähden persoonallinen onni, se onni, mikä nautinnoissa, vallassa ja kunniaassa uskotaan saavutettavan, on sille tärkein tavoite.

— — —

Olemme jo aikaisemmin käsitelleet asiaa sekä psykologisena, että historiallis-okkultisena ilmiönä ja huomanneet, että tuomiokauden aamunkellot ovat alkaneet soida. Jeesuksen ennustama aikakausi on nyt alkanut — jolloin suuren kuninkaan valtaistuini on laskeutunut maanpäälle. Nyt on annettu ihmiskunnalle uusi näkemys todellisesta rauhasta, aseettomasta rauhasta. Ja tämän periaatteen mukaan tapahtuu ihmiskunnan jakaantuminen valtaistuinten kummallekin puolelle — oikealle ja vasemmalle. Väkivalta ja sota on nielty voitossa ratkaisevasti. Maailma ei enää tuhoudu — sen kuolemanuhka on voitettu. Mutta ihmiskunta? Sen on nyt osattava tehdä ratkaisunsa.

Ja ratkaisu tapahtuu yksilöllisesti. Vuorisaarnan henki ja siveysoppi on se mittapuu, jolla yksilö voi omalla kohdallaan asian ratkaista. Entinen, väkivaltiaan nojautuva elämäнкäsitys jättää hänet valtaistuinten vasemmalle puolelle, Vuorisaarnaan perustuva oikeuttaa hänet astumaan oikealle.

— — —

Nyt voimme ymmärtää, että jos ihmisestä tulee totuudenetsijä, hän vähitellen joutuu ottamaan asiassa yhä va-

kavamman otteen. Hän joutuu kysymään, mitä minun pitää tehdä? Tämä on aivan luonnollista. Ei ihminen, kun hän on vakavissaan, tyydy vain asioitten selvään ymmärtämiseen, ei totenapitämiseen. Hänen ymmärryksensä alkaa kaivata tekoja. Hän ymmärtää, mitä Jeesus tarkoittaa sanoessaan: "Nyt on otollinen aika". Otollinen aika on nykyisyydessä, nyt on otettava ratkaiseva askel.

Kun siis totuudenetsijälle on selvinnyt, että persoonallisen, itsekkään onnen kaipuussa on nykyisen elämämme kurjuuden syy, on oikean johtopäätöksen teko edessä: tästä kaipuusta on luovuttava. Hänen on itse omalta kohdaltaan osattava siitä luopua. Suurelle ihmiskunnalle hän ei suuria mahda. Se elää kokemuksien koulussa omaa elämäänsä, kunnes ihmiset yksilöittäin heräävät. Mutta itse hän voi muuttaa asennettaan. Siitä on hänen aloitettava.

Tarkastelkaamme vähän tuota Jeesuksen lausetta: "Nyt on otollinen hetki". Onhan meitä tuuditettu uskomiaan kuolemanjälkeiseen autuuteen. Epäilijä, joka ei suorastaan usko kirkollisiin käsityksiin, kuittaa mielellään elämän vakavimmat kysymykset huomauttamalla: "Näkeehän sen sitten — kuoleman jälkeen". Ihmisissä elää yleensä vaistomainen aavistus, että jos kuolemanjälkeistä elämää on, on se samaa kuin nykyistä laajempi tieto. Kuoltuaan ihminen tietenkin tietää, mikä on totuus kuolemasta, ja siis koko olemassaolosta. Mutta Jeesus sanoo: "Nyt on otollinen aika". Tässä ruumiillisessa elämässä on työtä tehtävä. Tässä elämässä on ikuinen elämä löydettävä. Tässä on lähestyttävä elämän suurempia mysteριοita. Kuoleman jälkeen ollaan tekemisissä vähem-

pien mysterioitten kanssa. Siellä opitaan kielteisellä tavalla ymmärtämään helvetin ja taivaan läksyä — samaa läksyä, jota opettelemme maanpäällisessä elämässäkkin. Helvetin läksy on kärsimyksen läksy ja taivaan läksy kohdistuu persoonalliseen onneen.

Mikä siis aiheuttaa, että suuremmat mysteriot, että Kristusviisaus on löydettävissä tässä näkyväisessä maailmassa eikä kuoleman jälkeen? Vastauksen löydämme etenkin Pekka Ervastian opetuksista: vainaja ei voi tajuta mitään uutta. Hän ei voi astua omien, maan päällä hankittujen käsitystensä ja muistojensa ulkopuolelle.

Ja miksi ei? Siksi, että hän ei ole itsetietoinen siinä verhossa, käyttövälineessä, jossa hän toimii. Meillä on tässä fyysillisessä ruumiissamme viisi aistia, joiden kautta ja avulla tajuaamme ulkokohtaista maailmaa. Mutta tämä ruumis on lisäksi merkillinen siitä, että sen avulla voimme tehdä eron objektiivisen ja subjektiivisen vaikutuksen välillä. Paitsi tätä ulkokohtaista maailmaa, voimme tajuta myöskin elämän sisäkohtaisuutta. Voimme tajuta Jumalan rakkautta, Mestarin viisautta. Voimme tajuta uskon elämää ja antaa sen valua ja valaista sieluaamme ja sydäntämme.

Vainaja ei kykene siihen samalla tavalla. Se, mikä ihmisen eläessä oli sisäkohtaista — ajatus ja tunne-elämä — on tuonelassa ulkokohtaista todellisuutta. Tajunnan subjektiivisuus rajoittuu niihin linjoihin, jotka maanpäällisessä elämässä olivat vallalla. Astraaliruumiin aistimus tapahtuu sen verhon joka kohdassa, mutta koska vainaja ei ole itsetietoinen omassa käyttövälineessään, luo hän mielikuvituksessaan itselleen ne viisi aistia, jotka ovat hänelle vanhastaan tuttuja. Tässä on hänen rajoituksensa.

Hän tajuaa tuonelan todellisuutta vain itseluomiensa aistimien kautta. Astraaliruumis on kyllä rajattomasti värähtelykykyinen, mutta se osaa värähdellä vain sillä tavalla, johon se on totutettu.

Valaistaksemme tätä mielenkiintoista kysymystä edelleen lainaamme kohdan Pekka Ervastian eräästä esitelmästä. Näin hän kertoo:

”Kuvitelkaamme nyt seisovamme henkimaailmassa jonkun vainajan vieressä. Huomaako hän meitä? Hän ei huomaa meitä ollenkaan, jos emme aseta ruumistamme värähtelyyn, joka on sopusoinnussa hänen astraaliruumiinsa värähtelyn kanssa. Hän ei näe meitä, vaikka hänellä on silmät päässä. Mutta jos ajattelemme esim. kaunista fyysillistä auringonlaskua ja annamme ajatuksemme liidellä hänen luokseen, niin hän sen näkee, koska hän on nähnyt auringonlaskuja maanpäällä, vaikkakaan ei aivan samanlaisena, kuin on meidän ajatuskuvamme. Jos esim. liitämme kuvaamme joitakin erittäin kauniita astraalisia värejä, ei hän niitä näe. Ottakaamme vielä toinen tapaus. Jos seisomme vainajan edessä ja ajattelemme taikka oikeastaan puhumme ja sanomme: ’koeta miettiä, mitä on hyvyys’, ei hän kuule mitään, jos hän on ihminen, joka ei ole elässään vaivannut päätään filosofisilla ongelmoilla. Mitä meidän nyt on tehtävä, että tulisimme ymmärretyiksi? Ajattelemme situatsionia, jossa toinen ihminen on toiselle hyvä, ja asetamme tämän konkreettisen kuvan hänen eteensä. Jos hän on hyväsydäminen ihminen, astuu kuva hänen auraansa ja hän riemastuu siitä. Mutta ehkei kuva tule hänen auraansa sellaisena, kun me sen ajattelemme, vaan se ehkä herättää hänessä muiston maallisesta tapahtumasta, jos hän itse

on auttaja; hyvän tunteen se kaikissa tapauksissa tuo mukanaan”.

Ja edelleen: ” . . . Se näennäinen uusi, minkä vainajat havaitsivat, on vain maallisten odotusten toteamista. Uskovaiset kristityt vainajat saavat kyllä henkimaailmassa kohdata Jeesusta ja kuulla hänen opettavan, mutta tämän astraalisen Jeesuksen opetukset käyvät silloin samaan suuntaan kuin maallisen papin tai saarnaajan. Ainoastaan siinä määrin kuin vainaja tässä elämässä on käynyt mysteriokoulua ja koettanut oppia kärsimään ja rakastamaan, ainoastaan siinä määrin on hänen olemukseensa liitetty ainesta, joka antaa hänen jonkunverran edistyä kuolemanjälkeisessä elämässä”. Näin Pekka Ervast.

Edelläolevasta huomaamme, että kuolemanjälkeinen elämä on oikeastaan sangen rajoitettua. Olemme tottuneet nimittämään tätä fyysillistä ruumistamme vankilaksi ja kuolemaa suureksi vapauttajaksi. Mutta tarkempi asiaan syventyminen osoittaa, että tämä aineellinen ruumiimme sittenkin on täydellisimmin organisoitunut käyttövälineemme. Tässä elämässä meillä on mahdollisuudet edetä henkisessä elämässä. Tämän ruumiin avulla osaamme luoda tuonelamme ja taivaamme. Elämä kuoleman jälkeen on kuin kaikua tästä maallisesta. Ja vaikka sen takana on todellinen taivas, Jeesus Kristuksen ja Valkoisen Veljeskunnan ihmeellinen todellisuus, se taivas, joka avautui vasta Jeesuksen avulla, niin ainoastaan harvat vainajat voivat sinne nousta. Sen taivaan todellisuus avautuu ainoastaan niille, jotka tässä ruumiillisessa elämässä astuvat hengen valtakunnan kansalaisiksi. Sen tähden pitää paikkansa lause: ”Nyt on otollinen aika”. Tässä elämässä, nykyhetkellä, meillä on edessämme mah-

dollisuudet astua henkisen kehityksen ja itsekasvatuksen kapealle tielle. Vain tässä elämässä voimme ratkoa vähemmät mysteriot positiivisella tavalla; samat, jotka meidän on kuoleman jälkeen ratkaistava kielteisillä keinoin.

Vähempiin mystereihin kuuluu läksyt taivaasta ja helvetistä. Helvetin läksyyn kuuluu kärsimyksen voittaminen. Se sanoo: Opi siunaamaan kärsimys. Kärsimys on menneisyyden karmaa, se on voitettava, lunastettava. Jos eläessämme onnistumme pakenemaan kärsimyksiä, odottavat ne meitä kuoleman kynnyksellä. Mutta jos eläessämme osaamme astua niihin tuoneloihin ja helvetteihin, joita tiellemme tulee, jos osaamme ne siunata ja ymmärtää, että niissä on elämä heittänyt eteemme myste-rion ratkaistavaksemme, silloin kuoleman jälkeinen elämä on taivasta. Tuonela on nieltä voitossa. Tämä on pienempien mysterioitten helvetin läksy. Meidän pitää oppia ottamaan päällemme — ei ainoastaan oma karmamme vaan myös ihmiskunnan henkinen pimeys. Meidän täytyy oppia tuntemaan se tuska, minkä alla koko luomakunta huokaa: ihmiskunnan itsekkyyt, sen kylmyys, pelko ja henkinen alaikäisyys. Meidän täytyy tulla rohkeaksi, osataksemme katsoa elämää silmiin sellaisena kuin se on. Rohkeus on kruunu helvetin mysteριοissa.

Taivaan läksy koskee persoonallisen onnen salaisuutta. Mainitsimme jo, miten ihmiskunta ahertaa tämän onnen puolesta. Voimme kyllä tavata ihmisen, jolle ulkonainen onni ei paljon merkitse. Luostarissa saattaa elää nunna tai munkki, joka on luopunut elämän tarjoamasta onnesta. Mutta tämä onnen kaipuu voi saada toisia muotoja. Et-sitään onnea kuoleman jälkeen. Miten saavutettaisiin taivaan autuudet, harppu ja pehmeä höyhentyyny. Jonkin-

lainen laiskan paratiisi saattaa olla onnen tavoittelun kohteena.

Persoonallisen onnen kaipuusta on siis osattava luopua. Tämä on asian negatiivinen puoli. Positiivinen puoli on uskollisessa rakkaudessa. Jos rakastat ihannetta, minkä olet havainnut kaikkein korkeimmaksi, niin oie sille uskollinen. Joka on uskollinen loppuun asti, hän pelastuu, hän saavuttaa kruunun taivaan mysteριοissa. Persoonallisen onnen voitto on säälässä ja uskollisessa rakkaudessa. Se avaa ovet suurempiin mysteριοihin, elämän mysteριοihin. Pienemmät mysteriot ovat kuoleman mysteριοita. Niitä kokee ihminen, joka on alkanut puhdistaa sieluansa. Kun hän on suunnannut kulkunsa kohti Temppe-liä, astuvat kuoleman mysteriot hänen eteensä. Mutta kun hän on osannut ne voittaa, kun hänestä on kadonnut kärsimyksen pelko ja tilalle astunut rohkeus, kun hän on osannut luopua itsekkään onnen kaipuusta ja saavuttanut uskollisen rakkauden hyveen, silloin Kristuselämä on hänessä puhjennut ja suuremmat mysteriot avautuneet hänen eteensä.

Mitä ovat suuremmat mysteriot? Mainitsemme niistä vain lyhyesti, että ne käsittävät mm. Mestarin tuntemisen. Olemme puhuneet, että Mestari voidaan tuntea hänen elämästään ja opetuksestaan ja siitä valosta ja viisaudesta, joka hänestä säteilee herkistyneeseen tajuntaan. Tämä on esimakua suuremmista mysteριοista, joka huipestuu siihen, että ihminen päivätajuisena olentona voi antaa Mestarin tajunnan valaista aivojansa ja sydäntänsä. Hän voi tuntea Mestarin sisäisesti. Onhan sama iankaikisuus, joka on yksilöllisyytemme perusta, sekä meissä että Mestarissa.

VI

KUOLEMAN ARVOITUS 2.

Kun äsken vielä elossa ollut ystävämme hengähtää viimeisen kerran ja ruumis alkaa kylmetä, herää luonnostaan kysymys: tähänkö sammui se rakastava tajunta, joka äsken vielä osasi meitä neuvoa ja lohduttaa? Onko kuolema kuin armoton viikatemies, joka sattumavaraisesti katkaisee elämän langan mistä kulloinkin? Tapaus antaa kuin sisäisen täräyksen ja kehoittaa ajattelemaan kuoleman arvoitusta.

Niinpä näemmeekin, että aina on ollut olemassa uskoa kuolemanjälkeiseen elämään. Eikä ainoastaan uskoa, vaan on ollut myöskin kokemuseräistä tietoa. Vanhassa Testamentissa mm. esitetään selviä tositapauksia vainajan tajunnan jatkumisesta kuoleman yli. Kun esim. Saul — joka itse oli karkoittanut vainajien manaajat maasta — joutui pulaan, etsi hän noitavaimon, joka nostatti esiin Samuelin hengen. Ja Samuel opasti Saulia. Vaikka Samuel antoiakin ymmärtää, ettei kuolleita pitäisi häiritä, todistaa itse kertomus, että tietoa kuolemanjälkeisistä asioista oli olemassa.

Omana aikanamme on kuoleman kysymysten selvittely saanut uutta vauhtia. Voimakkaita sysäyksiä on tullut useammalta taholta, mutta suurin vaikutus kuolemattomuususkon voimistumiselle on epäilemättä ollut viime vuosisadalla alkanut spiritistinen liike. Se näytti epäilevälle ihmiskunnalle kokemusperäisellä tavalla, että oli olemassa ilmiöitä ja tapauksia, joita ei voinut selittää tuntemiemme luonnonlakien avulla. Näytti selviöltä, että ainakin hyvin monessa tapauksessa oli ilmiöitä aiheuttamassa edesmenneet vainajat, joskaan kaikkia esiintyviä ilmiöitä ei tässä merkityksessä voitukaan nimittää "spiritistiseksi".

Ennenkuin menemme eteenpäin, voimmekin lyhyesti tarkastella nykyaikaista spiritismia. Liikkeen synty voidaan keskittää ehkä vuoteen 1848, jolloin se alkoi tavallaan sattumalta. Ensimmäiset muistiinmerkityt tapaukset sattuivat Maine'n kreivikunnassa lähellä New Yorkia, erään metodistin, herra Foxin perheessä. Nopeasti sai liike jalansijan Yhdysvalloissa ja jo parin vuoden kulluttua arvioitiin spiritistien lukumäärän olleen noin kolmekymmentätuhatta. Lyhyessä ajassa levisi liike ympäri maailmaa, saaden miljoonittain tunnustajia.

Liike alkoi siten, että edellämainitussa Foxin perheessä alkoi kuulua koputuksia, joiden syytä ei tunnettu. Koputusten aiheuttaja tuntui olevan järjellä varustettu, sillä se osasi koputusten lukumäärällä ilmaista esim. kysymysentekijän iän y.m. Selvisi, että ilmiöiden aiheuttaja oli muuan manalle muuttanut pikkukauppias.

Spiritistisen liikkeen laajetessa alkoi aikaansaaduissa ilmiöissä samalla ilmetä erilaisia muotoja, kuten pöytien

ja tuolien ilmaan nousemista, valoilmiöitä y.m. Lopulta saatiin aikaan täydellisiä materialisatiorneja, jolloin vainaja näkyvänä ja kosketeltavana ilmestyi istuntoon. Samalla alettiin ilmiöiden perusteellinen tutkiminen myöskin ulkopuolella spiritistisen liikkeen, joista mainittakoon Lontoon Psyykkinen Seura. Tuli todistettua, että ilmiöt ovat todellisia, vaikkei niiden syytä osattu selittää.

Spiritististen ilmiöiden ehdoton ehto on meedio, henkilö, jonka fyysilliseetterinen kokoonpano on tavallista löyhempi. Tämä huomio paljasti sen tosiasian, etteivät kaikki ilmiöt suinkaan ole "spiritistisiä" siinä merkityksessä, että niitä aiheuttamassa aina olisi vainajia. Osoitautui, että meedion oma sielullis-eetterinen rakenne kykenee aiheuttamaan monia yliluonnollisilta näyttäviä asioita.

Tämä on nyt lyhyesti sanoen asian ulkonainen näkyvä puoli. Se on saanut ihmiskunnassa paljon hyvää aikaan sen vuoksi, että spiritistiset ilmiöt ovat sangen kouriintuntuvalla tavalla kyenneet antamaan epäilijöille riittävän todistuksen ihmistajunnan kuolemanjälkeisestä toiminnasta. Emme silti voi sulkea silmiämme spiritistmin uhreilta. On tunnettua, että mediumisuuteen taipuvat ihmiset, jotka antautuvat vainajien välikappaleiksi, ennemmin tai myöhemmin joutuvat rappiolle. Heidän fyysilliseetterinen rakenteensa ei ajanollen kestä tätä takaperoista kehitystä. Mutta kun ajattelempa ihmiskunnan henkistä tilaa viime vuosisadan keskipaikkeilla, sitä materialismin valtavaa painoa, joka ihmiskuntaa puristi, oli suuri huojennus, kun spiritistinen liike alkoi sitä ravistella. Se oli jonkinlaista esivalmistusta myöhemmälle henkiselle rynnistykselle.

Samoin kuin spiritistinen liike, on myöskin kaikenlainen psyykkisten ilmiöitten tutkiminen yhdessä psykoanalyttisen tutkimuksen kanssa avannut käsitystämme ihmissielun rakenteesta. Ne ovat paljastaneet ihmisen paljon merkillisemmäksi olennoksi, kuin yleensä otaksuttiin. Mutta kaikki tämä on kuitenkin uurastusta pimeydessä, joka ei lopullisesti kykene ratkaisemaan ihmisen eikä kuolemankaan arvoitusta. Huomaammekin, että H. P. Blavatsky, teosofisen liikkeen alkuunpanija puhuu spiritististä sangen arvostelevasti. Ei itse ilmiöitä vastaan, sillä ne ovat todellisuuksia sinään, mutta spiritistisiä harhakäsityksiä vastaan. Tähän hänellä oli pätevät syynsä. Hän oli tietäjä, maagikko, joka tiesi asioitten sisäiset syyt, ja näinollen näki harhojen taakse. Se, mikä ilmiöitten muodossa näkyi ulospäin, oli ainoastaan heijastusta työstä, jota tehtiin sisäisissä maailmoissa. Sisäinen syy oli siinä, että muutamat Salaisen Veljeskunnan rajaaloos-hit, joita suretti ihmiskunnan henkinen tila, päättivät auttaa meitä sillä tavalla, että opettivat muutamia vainajia esiintymään mediumein välityksellä. Ilman heidän apuaan emme olisi aikaansaaneet spiritistisiä ilmiöitä. Tämä jo osottaa, miten avutonta on ihmisten oma hapuilu ilman sitä apua ja valoa, joka tulee kehitystä auttavilta voimilta.

Pätevän vastauksen ihmiselämän ja siis myöskin kuoleman arvoitukseen olemme saaneet teosofis-kristosofisessa sanomassa. Voimme sanoa pätevän, sillä tämä julistus ei perustu muutaman vuosikymmenen tai vuosisadan aikana hankittuihin kokeellisen tutkimuksen tuloksiin vaan se tieto on vuosituhansien aikana saavutettua. Se on yhtä vanhaa juurta kuin ihmiskunta, ja sillä on omalla

tavallaan tieteellisen todistuksen arvo. Se ei kehoita uskomaan umpimähkään esitettyihin tosiasioihin, vaan se näyttää tien ja sanoo: kun kuljet tuosta tulet tietämään totuuden. Toiset ovat tämän tien kulkeneet ja viitoittaneet sen jälkeentuleville.

Meidän on ensinnäkin kysyttävä: mikä on ihminen? Onko se tämä kuolevainen ruumis, vai onko ihmisessä myöskin jotain kuolematonta, kuten spiritistit väittävät? Onhan meissä myöskin sieluelämä ajatuksineen ja tunteineen — onko tämä kuolematonta?

Kun tarkastelemme omaa ajatustoimintaamme, huomaamme sen olevan tavattoman liikkuvaisen. Yhdessä hetkessä voi se lentää vaikkapa tähtiavaruuksiin ja toisessa hetkessä ratkaista matemaattista ongelmaa. Huomiomme on se, että osaamme ajatustoimintaamme myöskin jonkun verran ohjata.

Tunne saattaa olla pysyväisempää. Joku voi elää, sanokaamme, alakuloisuuden tunteessa kuukausia, jopa vuosiakin. Mutta jos sanomme itsellemme: minä tahdon tuntea esimerkiksi sääliä, niin voimme sitä tuntea. Voimme siis myöskin tunnettamme ohjata. Voimme hillitä itseämme ja määrätä tunteemme suuntaa.

Nyt joudummekin kysymään: kuka voi määrätä tätä liikkuvaa sieluelämää? Mikä se on, joka määrää?

Jokainen tietää, että määrääjä on meissä oleva minuus, minätaajunta. Näinollen sieluelämä, ajatus ja tunne, on jotain irrallista, jota minuus voi ohjata.

Kun lisäksi otamme huomioon, että ihmiset ovat hyvin erilaisia, että toinen voi hallita itseään paremmin kuin toinen, toinen voi ajatella äärimmäisen keskitetysti, mutta toiselle se on ylivoimaista; kun edelleen ajattelemme,

että ihminen voi kehittyä sieluelämänsä hallintataidossa, voimme tehdä erään havainnon. Oletetaan, että joku osaa lopettaa oman sieluelämänsä toiminnan. Mitä silloin jää jällelle? Kun ajatus- ja tunne-elämä kokonaan lakkaavat, jää jällelle tietoisuus: minä. Tästä ei ihminen pääse irti. Hän ei voi irroittautua omasta minuudestaan.

Samalla selviää, ettei hän minuutena pääse irti elämästä. Tähän minuuteen tulee aivankuin säde jostakin elämän syvyydestä ja pohjattomuudesta, se riippuu siinä kiinni, eikä voi lakata olemasta, vaikka ruumiin elämä sammuisi. Tällainen kokemus voi paljastaa sen tosiasian, että vaikka tämä päivätajuinen minuutemme ei syvimässä merkityksessä olisikaan kuolematon, niin se on kuitenkin sädehdys kuolemattomuudesta, aivankuin peilikuva Jumalan tietoisuudesta. Ihmiseen täytyy sisältyä näinollen jotain kuolematonta. Pohjimmaltaan olemme kuolemattomia henkiolentoja.

Tämä toteamus herättää heti uusia kysymyksiä. Miksi kuolemattoman hengen on pukeuduttava kuolevaiseen ruumiiseen? Mikä on henki ja mikä ruumis? Minkätähden näyttää, aivankuin koko elämä olisi taistelua tajunnan ja sen muodon välillä, jota tajunta käyttää? Sieluelämämme on tajuntaa, mutta ei nähtävästi henkeä, mitä on tämä tajunta? Elämää katsellessamme näemme, miten sen ollessa täydessä voimassaan tajunta hallitsee muotoa, ja tämä fyysillinen muoto — ruumis — on nöyrä palvelija. Mutta vähitellen tulee vanhuus, ja sitä mukaa tajunta hellittää otettaan. On aivankuin ruumis saisi lopulta yliotteen, se ei enää tottele käskijäänsä. Lopulta tulee kuolema, ja niin ruumista hallitsevan tajunnan täytyy poistua. Näyttää siltä, että vaikka elämä yhä uudes-

taan ponnistautuu esiin, niin lopulta kuolema on voimakkaampi. Siltä ainakin näyttää näin fyysillisen maailman kannalta katsottuna.

Saadaksemme näihin kysymyksiin vähänkään tyydyttävän vastauksen, täytyy meidän lyhyesti tarkastella tämän ilmenneen olemassaolon alkua. Ajattelemme silloin tilannetta, jolloin ei ollut mitään olemassa. Tällaista tilaa nimittää Salainen Oppi Brahmaan yöksi ja sitä voidaan määritellä vain negatiivisesti sanomalla, ettei ollut sitä eikä sitä. Kaikki oli sulautunut suureen tuntemattomaan, eikä mitään voinut mihinkään verrata. Meidän järjenkylmyytemme on siitä merkillinen, että voimme tällaistaakin tilaa jonkunverran käsittää. Ymmärrämme ainakin, että koska elämä jälleen toimii ja uusi ilmennyksen kausi siis on alkanut, on tuossa suuressa tuntemattomassa, tämän ilmenneen elämän takaisessa jumaluudessa ollut kaikki mahdollisuuksina kätkeytyä. Henki ja aine, hyvä ja paha, elämä ja kuolema ovat olleet mahdollisuuksina olemassa.

Kun sitten aikanaan alkoi uusi ilmennyksen kausi, alkoi tämä suuri tuntematon ykseys monistua. Luvuttomuus alkoi muodostaa lukuja ja samalla se ilmeni kaksinaisuudessa, henkenä ja aineena. Sentähden voidaan sanoakin, että vaikka kaiken takana on ykseys, on tämä maailmankaikkeus eräässä mielessä dualistinen. Siinä on kaksi napaa: tämä ilmennyt aineellinen pooli ja sitten henki, joka ei ole ilmennyt. Näiden yhteistoiminnasta syntyy elämä, joka on kuin silta hengen ja aineen välillä.

Mitä sitten on elämä, tämä elämän silta, joka näin syntyy? Sanomme heti, että se on tajuntaa, liikettä, värähtelyä. Ympäröivässä elämässä näemme, että kaikki-

alla tapahtuu vaihtelua, rytmiä. Ei mikään liike ole ikuisesti yhtäjaksoinen, koska sitä rajoittaa aika. Kaikella on alku ja loppu, ja sitten taas uusi alku. Elämä tapahtuu jaksoissa ja samalla se on tajuista. Tajunta esiintyy tässä elämän kentässä kolmantena tekijänä, emmekä voi suorastaan sanoa, onko sen alkuhengessä vai aineessa. Emme voi esim. omasta päivätajunnastamme sanoa, että se on henkeä. Jos näin olisi, silloin olisimme tässä päivätajuisessa sieluelämässämme tietoisia omasta jumaluudestamme. Ja vaikka toiseltapuolen ymmärrämme, että aineen korkein muoto on muistavaa — muistietterti — niin se, voidakseen muistaa, edellyttää, että se on osana siinä hengen ja aineen yhteistuloksessa, jota nimitämme ihmiseksi.

Tarkastellessamme asiaa edelleen näemme, että tajunta esiintyy eri asteissa. Kivikunnassa emme ulkoapäin näe juuri muita tajunnan merkkejä, kuin mitä näkyy aineen säännöllisissä kidemuodoissa. Kasvikunnassa tajunta on jo enemmän hereillä ja eläinkunnan korkeimmissa asteissa esiintyy jo muistamista ja harkintakykyä. Ihmisessä tajunta on herännyt minätietoisuudeksi.

Tämä osoittaa, että tajunta kasvaa tässä elämänkentässä pienestä alusta suurimpaan täydellisyyteen. Näinollen elämän tarkoitus on synnyttää tajunta, joka kehittyessään saavuttaa niin suuren täydellisyyden, että se voi ilmentää ja tuoda esille sitä salaisuutta, mikä on sekä hengessä että aineessa.

Kun sitten tarkastelemme tuota rytmiä, jota olemme nimitäneet elämän taisteluksi, voimme huomata sen johduttavan siitä, että tuo ilmennyksen toinen salaisuus — henki — yrittää saada otteen aineesta. Se aivankuin kai-

vaa esille sitä aineen magiaa, joka kätkeytyy tähän ilmennyksen toiseen pooliin. Ja tämä tapahtuu jaksottain. Aivankuin pala palalta alistuu aine hengen palvelukseen ja tämä voitto näkyy siinä, että tämä kolmas tekijä — tajunta — kasvaa. Tajunta juuri tuo näkyviin tämän elämänrytmin — kehityksen — tuloksen. Mutta aine itsessään on aivankuin ylivoimainen — toistaiseksi. Se ei alistu kokonaan, vaan ajantullen se vie voiton — tulee kuolema. Ja jälleen on tehtävä uusi yritys.

Tämä on nyt sangen teoreettista puhetta, mutta vastavaisuudet näemme ympäröivässä elämässä. Jokaisessa luontokunnassa esiintyy tämä elämän kamppailu. Jokainen elollinen olento etsii niitä mahdollisuuksia, joissa piilevä sisäinen periaate — henki — voisi parhaimmalla tavalla tulla esille. Samalla kehittyy tämä aineellinen pooli, elämän muotopuoli niin, että se paremmin voisi ilmentää elämän salattua periaatetta. Jokaisella luontokunnalla on ihanne, jota kohti se pyrkii. Kivikunnan ihanne on kasvi, jolla on suuremmat kehitysmahdollisuudet. Tämä tulee näkyviin m.m. niissä kukkia ja kasveja jäljittelevissä kidemuodoissa, joita syntyy ikkunalasin jäätyessä.

Kasvin ihanne on eläin, joka ei ole sidottu paikallisesti. Eläimen ihanne on ihminen, jossa järjen valo on herännyt ja jolla näinollen on suurempi vapaus.

Huomaamme, että se ihannekuva, mikä kätkeytyy hengen, on vapaus. Aine edustaa rajoitusta. Ihmisen hengesessä piilevä ihanne tietenkin on enkelikunta, jonka vapaus on yhä suurempi. Ihminen pyrkii tietoon ja valoon. Eikä tämä pyrkimys ole enää ainoastaan tiedotonta ponnistusta, sillä ihmisessä on tajunta tullut itsetietoiseksi

ja voi näinollen tietoisesti yhtyä yhteistyöhön elämän kanssa. Vapauden kaipuu on saavuttanut ihmisessä korkeimman ilmauksensa: se on kuolemattomuuden kaipuuta.

Tarkastellessamme ihmistä huomaamme, että hänessä tämä elämän kamppailu on saavuttanut kriittillisen kohdansa. Kasvi- ja eläinkunnissa tämä on enemmän itsetiedotonta ponnistusta elämän ylläpitämiseksi, mutta ihmisessä, jossa tajunta on saavuttanut itsetietoisuuden, on tästä tajunnasta itsestään tullut aivankuin taistelija. Tästä kolmannelta tekijältä — tajunnasta — joka alkuaan oli uinuva ja kivikunta-asteellaan melkein olematon, on nyt tullut — ainakin näin ulkoapäin katsottuna — melkeinpä suurin tekijä. Se on joutunut elämän ristituleen ja sitä vetää puoleensa sekä henki että aine.

Nyt tämä inhimillinen päivätajunta tulee ottaneeksi taisteluasenteen kumpaankin suuntaan. Sillä on perintönä menneestä kehityksestään ainakin kaksi taistelusuuntaa. Kasvikunta-asteeltaan se on perinyt kamppailuihanteen ainemaailman vaikeuksia vastaan: saadakseen juurensa istutettua lujasti tähän näkyväiseen elämään. Eläinkunta-asteella tähän liittyi elämän jatkuvaisuutta kannustava sukupuolihimo, ja taistelu tämän puolesta. Ihmisasteella on tullut lisäksi uusi tekijä, järki, joka tuntee vetoa voimaa ylöspäin, henkeä kohti. Ja tämä taisteluasenne suuntautuu näitä voimia kohti, niiden puolesta. Ja miksi? Kuoleman pelosta. Vai sanoisimmeko elämän halusta. Jotkut tapauksessa tämä inhimillinen päivätajunta käsittää, että elämässä yleensä ja ihmisen omassa ruumiissakin vaikuttaa voimia, jotka yrittävät tätä ruumista ja sen elämää hävittää. Sentähden syntyy taistelua alussa alas-

päin, näitä hävittäviä voimia vastaan. Ne näyttävät tulevan joka puolelta hänen kimppuunsa, joten tältä taholta on kuoleman uhka aina hänen kintereillään.

Tämä on kaikua kasvukuntakauden kehityksestä.

Toiseksi joutuu ihminen taistelemaan eläinkunta-asteen voimien puolesta, alussa niiden puolesta ja lopulta niitä vastaan. Koska järki on alussa heikko, tuntuu himoelämä luonnolliselta ja oikeutetulta. Sen puolesta täytyy ponnistaa ymmärrystä, jopa käyttää ruumiillisiakin taistelukeinoja. Mutta kun järki valistuu ja hengen elämä alkaa vähän vaikuttaa, kääntyy ihmisen huomio omaan sieluelämäänsä. Ja taas hän joutuu taistelemaan kuoleman kysymyksestä. Sillä kun hän näkee, miten paljon alhaista hänen sieluelämässään on, miten paljon siellä on itsekkyyttä, valhetta ja kaikkea saastaa, hän alkaa ymmärtää, ettei tämä voi elää ikuisesti. Se on kaikki kuolemaan tuomittua, mutta se on samalla häntä itseään niin lähellä, että jos hän siitä luopuu, merkitsee se sisäistä kuolemaa. Se kuvastuu tällä tavalla, mutta hän ymmärtää, että ainakin karkeampia himon muotoja vastaan on taisteltava. Näin hän joutuu taisteluun sekä alemman itsensä puolesta, että sitä vastaan. Koko elämä muodostuu taisteluksi — sekä sisäiseksi että ulkonaiseksi — kuolemaa vastaan.

Kolmanneksi ihminen joutuu taisteluun henkeä vastaan. Sillä kun hengen voimat alkavat voimakkaammin kutsua, näkee hän siinä helposti kuoleman ja olemattomuuden, koska minuuden kiinne kohta on ainemaailman arvoissa. Hengen voimat kutsuvat näistä luopumaan, ja se kuvastuu tälle minätajunnalle kuolemaksi. Sentähden hän jou-

tuu taisteluun ylöspäin, hengen ja omantunnon ääntä vastaan.

Kun sitten kysymme, onko tästä taistelusta näkyvissä voittoja? saamme vastauksen: on — tavallaan. Näemme, miten muutamat ovat onnistuneet melko tyystin tukahuttamaan hengen äänen. Omatunto on aivankuin nukutettu. Ei kuitenkaan kokonaan, sillä joskus voi tulla tilanteita, jolloin henki jälleen puhuu ja muistuttaa olemassaolostaan. Siinä taistelussa, joka kohdistuu ruumista hävittäviä voimia ja luonnonvoimia vastaan, ovat tulokset hyvinkin suuret. Mutta tämä onkin enimmäkseen työtä, jolle on tarpeetonta antaa taistelun leimaa, vaikka se ihmistajunnalle kuvastuukin olemassaolon taisteluksi. Kaikista ponnistuksista huolimatta hävittävät voimat ovat kuitenkin tarpeeksi suuret periäkseen voiton. Samaten, vaikka ihminen toisia ihmisiä vastaan taistellessaan olisi tuhonnut heitä tuhansia, ei kuoleman uhka siltä taholta ole vähääkään vähentynyt. Tässä taistelussa saavutettu voitto on tuiki olematon, sillä vastustajia on jäänyt tarpeeksi hänet tuhotakseen.

Jälleen huomaamme muutamia, jotka ovat saavuttaneet tuloksia taistellessaan omaa sieluaan ja siellä asuvia eläinvoimia vastaan. He ovat tallanneet jalkoihinsa omat heikkoutensa, vikansa, puutteensa ja eläimellisyytensä. Mutta me teemme heistä sen huomion, että tämä on tapahtunut jonkun suuremman ja voimakkaamman himon hyväksi, esim. vallanhimon. Pitkin historiaa ja omana aikamme mekin näemme tällaisia ihmisiä. He ovat tyraneja, jotka ovat voittaneet alemman luontonsa tämän päi-vätajuisen minänsä hyväksi, että se voisi käskä ja hal-

lita muita. Näinollen tässäkin taistelussa saavutettu voitto on johtanut ojasta allikkoon.

Lisäksi huomaamme muutamia yksilöitä, vaikka heidän lukumääränsä toistaiseksi on sängen pieni, jotka ovat lakaneet taistelemasta henkeä vastaan ja päinvastoin alkaneet toimia sopusoinnussa elämän kanssa. Tiedämme tämän siitä, että he ovat omistaneet koko elämänsä työhön, jotta henki, tämä jumalallinen ilmenemisen tahto, voisi toteutua. Heistä on tullut Jumalan työtovereita.

Samalla näemme, että he ovat saavuttaneet voiton sekä sisäisesti että ulkonaisesti. Heidän sielussaan ei ole taistelua ainakaan entisessä merkityksessä, ja samalla he ovat luopuneet ulkonaisesta taistelusta. Kuolema ei ahdistanut heitä enää, sillä he ovat merkillisellä tavalla sen voittaneet. Heidän opetuksistaan olemme löytäneet totuuden kuoleman arvoitukseen, sillä he ovat opettaneet ymmärtämään myöskin kuolemanjälkeistä elämää. Varsinkin Pekka Ervastilta olemme tässäkin asiassa saaneet pätevää opetusta, ja tämän valossa nyt tarkastelemmekin näitä asioita.

Huomasimme, että hengen ja aineen välisessä yhteistyössä muodostuu tämä elämän silta, tai kenttä, jossa vähitellen kasvaa tajunta. Kun tämä tajunta on saavuttanut ihmisasteen, tulee se tietoiseksi omasta olemassaolostaan ja osaa sanoa ”minä”. Tajunta yksilöityy. Mutta samalla koko kehitysprosessi tulee uuteen vaiheeseen, sillä nyt tämä minuus alkaa itse vaikuttaa asioiden kulkuun. Se alkaa työskennellä oman olemassaolonsa puolesta niitä voimia vastaan, jotka sen oman käsityksen mukaan yrittävät hävittää tätä minuuden olemassaolon tietoisuutta.

Huomasimme, miten syntyy olemassaolon taistelu. Tämä taistelu on jatkuvasti kiihtynyt ja saanut yhä valtavammat mittasuhteet. Näemme tämän omin silmin ihmiskunnan elämässä. Aivan viime aikoina on esitetty ajatuksia, että on tullut mahdolliseksi se, että ihmiskunta voisi kokonaan tuhota itsensä. Eikä tämä tuhon uhka johdu siitä, että ihmiset tahtoisivat itse lopettaa päivänsä — itsemurhia tapahtuu sängen harvoin — vaan siitä uskosta, että joku toinen uhkaa tämän minätietoisuuden olemassaoloa. Se johtuu kuoleman pelosta. Sekä yksilö että lopulta kansat pelkäävät omaa tuhoansa. Mutta kun samalla olemme nähneet, kuinka muutamat yksilöt ovat päässeet kuolemanpelosta, lopettaneet omalta kohdaltaan taistelun ja alkaneet yhteistyön elämän kanssa, voimme kysyä: mikä on tämä salaisuus? Voivatko kuolemanjälkeiset tapahtumat antaa asiaan valaistusta? Silloin voimme — saatujen opetusten valossa — katsella asioita sekä vainajan näkökulmasta — miten asiat hänelle näyttäytyvät — että tietäjän kannalta, eli miten asiat ovat todellisuutena. Ensinnä katsellemme asioita vainajan näkökulmasta.

Kun ihminen on heittänyt fyysillis-eetterisen ruumiinsa ja kuolinhetkellään katsellut elämänsä kuvasarjaa korkeamman minänsä valaistuksessa, joutuu hän aikanaan puhdistavaan kiirastuleen. Tässä tulee jälleen näkyviin edellämäinitsemämme elämän rytmi. Kun yksi jakso päättyy, alkaa toinen. Ja tämä uusi on tavallaan edellisen jatkoa, mutta samalla sen näkymätön puoli. Mehän elämme täällä sekä valve- että unielämää. Vaikka emme unielämäämme hallitsekaan, on se kuitenkin todellista omalla tavallaan. Unielämän ominaisuus on, ettemme hallitse sitä samalla tavalla kuin tätä päivaelämää, vaan

se hallitsee meitä. Voimme unessa tehdä tekoja, joita emme päivätajuisesti tekisi.

Kuolemanjälkeinen kiirastuli kertaa nyt tätä unielämää samalla, kun siinä tulee ulkokohtaisen todellisesti esille vainajan sielullinen eläinkunta. Vainaja huomaa itse olevansa kaikki nuo eläimet, joiden perustyyppenä hän helli omassa sielussaan. Jos hänessä oli, sanokaamme jotakin porsasmaista, on se nyt hänen omana ruumiinaan. Hänen suunsa voi olla kuin sian suu, josta putoilee pois kappaleita. Ja jos hän käärmemäisesti ennen yritti kietoa toisia pauloihinsa, niin nämä käärmeet tulevat ulos hänen suustaan ja korvistaan. Näissä helvetin tuskissa vainajalle vähitellen selviää, että hän on joutunut leikistä todellisuuteen. Eläessään saattoi hän peittää omat helmasyntinsä ruumiinsa kätköihin, mutta nyt nämä paheet ovat ruumistuneena hänen ulkokuorekseen, kaikkien nähtäväksi.

Toinen havainto vainajalle on se, että tämä kuolemanjälkeinen todellisuus on moraalista laatua. Fyysillisen elämän aikana esim. rakennettiin talo ja iskostettiin tiili tiilen kylkeen. Siinä ei näkynyt erikoista moraalista taustaa aina. Mutta nyt on joka asiassa moraalinen pohja: onko tämä oikein vai väärin? Mikä oli motiivina tuolla ja tällä teolla? Vainajan elämä on itsensä arvostelemista samalla tavalla kuin unielämä nukkuessamme: teemme tekoja, joita emme halua normaalioloissa tehdä, ja sitten herätessämme kadumme ja häpeämme. Tässä katumuksessa ja häpeässä onkin vainajan pelastus. Hänelle selviää vähitellen ettei hän pääse omasta porsasmaisuudestaan muuten kuin siitä luopumalla. Kun kaikki se ilkeys ja paha, mitä hän on toisille aiheuttanut, tulee hänen

luokseen ja hän saa sen kaiken tuntea itsessään sellaisena, kuin nuo hänen ilkeydestään kärsineet sen tunsivat, ei ole edessä muu kuin nöyrytyminen ja katumus. Ja koska kaikki kokemukset ovat nyt moraalisia laadultaan ja samalla ulkokohtaisia niin epätäydellisyys tässä luopumisessa ja katumisessa putoaa hänestä pois. Hänen paheensa joutuvat kuoleman syötäväksi ja vainaja puhdistuu ja nousee ylöspäin.

Nyt seuraa jälleen uusia kokemuksia. Kokemusten laadun määrää se, miten paljon vainajalla on ollut itserakkautta, omahyväisyyttä, kunnianhimoa. Hän elää omissa harrastuksissaan kuten maankin päällä, mutta elämän moraalinen pohja on aina näkyvissä. Luettelemamme kannustimet tulevat näkyviin epäonnistuneissa teoissa, sillä niitä seuraa hräpeä ja tyydyttämätön onnen kaipuu.

Puhdistuttuaan nousee vainaja tästä helvetistä ja kiirastulesta aikanaan taivaselämään. Alkaa jälleen uusien kokemusten sarja. Se ilmenee siten, että kaikki hyvä, jalo ja kaunis, mitä vainaja eläessään toivoi ja uneksui, toteutuu. Kaikki toteutuu niin täydellisenä, kuin hän suinkin osaa toivoa. Huomaamme tästä, että kiirastulen antama kokemus on siinä, että meissä oleva eläintajunta on tuomittu kuolemaan. Siitä ei pääse muuten, kuin että se voitetaan ja kieltäydytään sitä tottelemasta. Taivaselämän antama kokemus taas merkitsee, että mikä meissä on ihmistä, ihmisyyden mukaan rakennettua, se elää ja kasvaa yhä suurempaan täydellisyyteen. Kuoleman jälkeinen elämä antaa näinollen kahdenlaisen kokemuksen, joten uuden jälleensyntymisen kynnyksellä vainajalle selviääkin, että ihmisen tehtävänä on toteuttaa se ihannekuva, mikä on hengessä, Jumalassa.

Tällä tavalla näyttäytyvät asiat vainajan näkökulmasta ja me voimme kysyä: tämäkö on totuus kuolemanjälkeisestä elämästä?

Tähän vastaa tietäjien kokemus: se on totuus tavallaan mutta ei koko totuus. On väärä luulo, että ihmisestä tulee kuoltuaan kaikkietävä. Päinvastoin hän on eräässä mielessä enemmän rajoitettu kuin tässä maallisessa elämässä. Tämä johtuu siitä, että kuolemassa erkanee korkeampi minä tästä tajunnan ilmennyksestä. Se nousee omaan maailmaansa ja vainaja ei näinollen kykene saamaan sieltä uusia inspiratioita ja herätteitä. Sentiähden tuonelaelämä on kuin tämän maallisen elämän jatkoa ja kaikua — kertaantumista ja vanhan purkautumista. Vainaja ei kykene tajuamaan uutta samalla tavalla kuin elämänsä aikana, sillä uudet ihanteet tulevat korkeamman minän kautta. Niinpä taivaselämäkin rajoittuu enimmäkseen ennen omistettujen ihanteitten ja ihmisarvojen kehittämiseen ja täydellistytymiseen.

Toiseltapuolen niin kiirastuli kuin taivaselämäkin on — mielikuvitusta. Vaikka on todellisuutena olemassa näkymätön maailma eri osastoineen, kansoitettuna erilaisilla olennoilla, niin vainaja hakee siellä aivankuin painolain vaikutuksesta oman paikkansa, ja tämä painovoima on mielikuvitus. Totuus on siinä, ettei vainaja pääse irti omasta mielikuvitusvoimastaan yhtävähän kuin nukkuva uni-elämästään. Hän on mielikuvituksensa orja ja tämä loihtii esille menneen maallisen elämän m o r a a l i s e n a todellisuutena.

Mitä on tämä mielikuvitus?

Jos tutkimme omaa tajuntaamme, huomaamme siinäkin kaksi puolta. Siinä on omalla tavallaan edustettuna il-

mennyksen kaksinaisuus. Toinen pooli on tämä persoonallinen minä, joka nojautuu henkeen siinä mielessä, että se uskoo olevansa kuolematon ja tahtoo tämän tietoisuutensa säilyttää. Tuskin kukaan ihminen pohjimmaltaan uskoo, että hänen oma minuutensa joskus lakkaisi olemasta. Suurinkin pessimisti jatkaa elämäänsä olemassaolon kurjuudesta huolimatta, sillä syvimmältään ei hän itsekään usko omaan pessimismiinsä. Itsemurhia kyllä tapahtuu, mutta useimmiten muista syistä.

Toinen pooli tässä tajunnassamme on mielikuvitus. Se nojautuu aineeseen mm. siinä, että se on jatkuvan muutoksen alainen. Yhtämittaa se syntyy ja häviää, vai sanoisimmeko, kuolee. Se luo kuvia aivan rajattomasti, mutta ne ovat vailla sitä ikuisuuspohjaa, mikä on minä-tietoisuudella. Sanotaankin, että aine on pohjimmaltaan tajunnan magiaa, mielikuvitusta. Mainitsimme jo muistieetteristä. Mielikuvitus on itsestään elävää voimaa ja me olemme ihmisinä siinä kehityksemme kohdassa, että tehtävämme on oppia voittamaan ja hallitsemaan omaa mielikuvitustamme. Omassa tajunnassamme tapahtuu jatkuvasti tällainen kamppailu syystä ettemme vielä ole ihmisiä sanan todellisessa merkityksessä. Mutta kun, sanoikaamme, joku joogi on päässyt mielikuvitusvoimansa heräksi, silloin tämä tajunnan kamppailu on lakannut, ja joogi voi tajunnassaan kohota korkeimpaan ekstaasiin ja kokea jumalallisia asioita.

Meillä on nyt tämä fyysillinen ruumis mm. sitä varten, että me sen hitauden avulla oppisimme hallitsemaan mielikuvitustamme. Aivokoneistomme estää sitä toimimasta aivan holtittomasti. Mutta kun vainajalta puuttuu kiinteä ruumis, on hän kokonaan oman mielikuvituksensa hallit-

tavana. Hänen on pakko seurata eletyn elämän muistikuvia, ja tuonelan lakien mukaan ne tulevat ”oikean” ja ”väärän” näkökulmasta. Tästä johtuu helvetti ja kiirastuli ja myöhemmin myöskin taivas. Sentähden ei taivaaselämää olekaan suotta sanottu hullun paratiisiksi. Olemme täällä kristikunnassa tottuneet huolehtimaan sielumme autuudesta, mutta viisaus sanoo, ettei ikuista helvetiä ole, ja että jokainen joutuu luonnon määräyksen mukaan myöskin taivaaseen. Mutta jokaisesta itsestään riippuu, minkälainen hänen tuonelansa ja taivaansa on.

Mainitsimme edellä näkymättömän maailman osastoista. Selitykseksi voimme sanoa, että vaikka me vaellammekin tämän fyysillisen maan kamaralla, niin todellisuudessa me elämme tämän maapallon sisällä. Meidän yläpuolellamme on kymmeniin kilometreihin ulottuva ilmakehros, joka niinikään kuuluu tähän maapalloon. Ja ilmaa on myöskin maakuoren sisällä. Samoin maapallon astraalinen aura, jossa vainajat elävät, läpäisee tämän pallon, mutta ulottuu avaruuteen aina siihen kehään asti, jota kuu kiertää.

Tästä johtuu tuonelan paikallisuus. Synkimmät helvetit ovat syvimmällä maan sisässä ja mitä enemmän vainaja vapautuu alemmasta itsestään, sitä enemmän hän lähestyy kuuta, kuun piiriä. Sentähden tuonelan paikallisuus merkitsee vainajalle kulkemista maasta kuuhun. Vainaja ei silti ole tästä tietoinen. Hänen havaintonsa vain on, että tuonelassa kaikki loistaa omalla valollaan, selvästi, mutta valo on hopean hohtoista — se on kuun valoa.

Tämän jälkeen alkaa kulku kuusta aurinkoon. Tämä merkitsee, että maapallon minäaura on niin suuri, että se ulottuu aurinkoon. Sentähden kaikkien planeettojen mi-

näaurat ovat yhdessä ja aurinko tässä minä verhossaan käsittää koko aurinkokunnan. Kaikki tuolla tasolla on auringon valoa ja jos tuonelaa nimitämme yön ja kuun maailmaksi on tämä minuuden maailma päivän ja auringon maailmaa.

Kun siis tavallinen vainaja astuu kuun piiristä auringon maailmaan, ei hän useinkaan sen valoa jaksaa kestää. Hän nukkuu pois, sillä niin puhdistunut kuin hän onkin, on hänessä useinkin vielä sangen vähän ikuista elämää. Niin paljon, kuin hän on maallisen elämänsä aikana osannut ilmentää henkeä, sitä Isän tahtoa, joka hänen tajuntansa kautta on pyrkinyt esille, niinpaljon hän jaksaa kestää todellista päivää, sitä maailmaa, jossa henkemme asuu.

Vainajan kuoleman jälkeinen vaellus merkitsee nyt sitä, että hän jälleen pyrkii yhteyteen korkeamman minänsä kanssa, joka hänestä erkani kuolemassa. Mutta kun hän sen saavuttaa auringon tasolla, ei hän jaksaa sen kirkkautta kestää. Hän nukkuu ja kuolee persoonallisuutena ja korkeammasta minästä syntyy aikanaan uusi persoonallisuus. Mutta hän on saanut välähdyksen jumalallisen maailman ja ikuisen elämän todellisuudesta ja tämä muisto elää kannustavana voimana jokaisen ihmisen sydämessä. Se kannustaa inhimillisempään elämään ja se voimistuu jokaisessa jälleensyntymässä.

Mitä tämä paljastaa meille kuoleman arvoituksesta? Sen, että kuoleman arvoitus on oikeastaan jatkuva elämä. Emme pääse irti elämästä — tämä on ensimmäinen totuus. Vaikka kuolemme, elämme kuitenkin. Todellisuutena kaiken takana on elämä, ja kuolema kulkee siinä rinnalla suurena vapauttajana ja auttajana. Miten kävisi ihmisen tässä kehityksen kentällä, ellei aina välillä tulisi

kuolema, joka riisuu hänet harhoista. Joka päivä punomme omaa pakkopaitaamme tämän päivätaujuisen minämme sanelun mukaan sen tarpeita tyydyttääksemme. Emme välitä elämän omista laeista, vaan elämme omien mieliharrastuksiemme mukaan. Mutta sitten tulee kuolema, joka vetää meidät leikistä toden eteen. Emmekä kuitenkaan kuole, vaan riisumme itse rakentamaamme pakkopaitaa.

Kuolemanjälkeinen elämä opettaa lisäksi, että meidän pitäisi oppia hallitsemaan unielämäämme. Jos tuonelaelämä kertaisi unielämää, muuttuisi se sitä mukaa kuin unielämämme puhdistuisi.

Mutta kokemus sanoo, että unielämä muuttuu todelliseksi ja järkeväksi vain mikäli puhdistamme omaa sieluaamme, voitamme oman eläintajuntamme. Ja tuonelaelämästä näemme, ettemme siitä muulla tavalla pääse. On astuttava puhdistuksen tielle — se on ainoa pelastus.

Puhdistuksen tie taas kuvastuu ihmiselle: aivankuin hänen pitäisi luopua omasta sielustaan. Mitä minusta jää, jos luovun pyyteistäni ja haluistani? Sehän tekee elämän kolkoksi ja tyhjäksi.

Mutta kuolemanjälkeinen elämä opettaa, että kun vainaja on pakotettu luopumaan himoistaan ja kuolemaan niistä, hän samalla kuolee omassa helvetissänsä ja syntyy parempaan elämään. Aste asteelta hän kuolee, mutta aina samalla myös syntyy johonkin korkeampaan. Viimein hän löytää oman todellisen minuutensa auringon tasolla, mutta samalla hän nukkuu ja kuolee pois — synnytykseen uudelleen maailmaan.

Tämä viimeinen huomio on erittäin tärkeä. Se paljastaa sen tosiasian, että elämä täällä ruumiin maailmassa

on hengen kannalta tärkeämpi kuin elämä auringon ta-
solla. Sillä ruumiissa eläessämme olemme jälleen korke-
amman minämme valvottavana ja meillä on mahdollisuus
päästä sen yhteyteen. Meillä on hengen valo sydämes-
sämme. Sentähden Jeesus sanoikin: "Vaeltakaa, niin-
kauan kuin teillä valo on". Kuoleman jälkeen tämä valo
otetaan pois. Se on löydettävissä pysyväisesti vain tässä
ruumiissa eläessämme.

Voimmekin lopuksi todeta elämämme tarkoitukseen ole-
van siinä, että osaisimme kuolla ja syntyä uudestaan.
Muistamme Jeesuksen sanat: "Joka ei synny vedestä ja
hengestä, ei voi päästä taivasten valtakuntaan". Vainaja
syntyi vedestä, kun hän kiirastulessa kulki puhdistuksen
tietä. Se johti hänet hengestäsyntymiseen, korkeamman
minänsä löytämiseen, vaikka ei hän ehkä sen valoa kes-
tänyt. Hän ei sitä kestänyt, sillä syntyminen oli ne-
gatiivista. Se tapahtui luonnon välttämättömyydestä ja
antoi sen opetuksen, että kaikki tämä on tehtävä todelli-
suudeksi ruumiin eläessä. Vedestä ja hengestä syntymi-
nen on positiivisen todellista vasta sitten, kun se tapahtuu
tässä päivätajuisessa elämässä.

Alussa esitimme, miten henki ja aine tässä elämän ken-
tällä synnyttää kolmannen tekijän, tajunnan. Mutta jos
katsoimme syvemmälle, näemme siinä muutakin. Tajun-
nan kannalta on kyllä syntynyt tämä päivätajuinen minä.
joka voi olla merkillisen itsetietoinen. Mutta hengen kan-
nalta ei tajunta rajoitu tähän. On syntynyt myöskin kor-
keampi minuus, joka alussa on heikko, mutta joka jatku-
vasti kasvaa ja rikastuu päivätajunnan kokemuksista. Se
elää ikuista elämäänsä Jumalan maailmassa eikä siihen
ylety mikään alhainen, ei mikään tietoisuus joka oli en-

nen ihmistä. Päivätaajunta toistaa vielä enimmäkseen eläinastettaan, mutta korkeampi minuus edustaa tulevaisuutta, ihmisen periaatetta. Sen tahto on yhtä Isän tahdon kanssa.

Huomaamme myöskin, että tämä aineellinenkin pooli on kehittynyt. On muodostunut tämä fyysillinen ruumis, joka on mitä ihmeellisin rakenteeltaan. Siihen on kätkettynä maailman mahtavat voimat ja luomisvoiman jumalallinen tuli. Koko aineen taika on siihen sisällytetty odottaen vapauttajaansa. Ja myöskin ikuinen elämä. Tässä piilee kuolemattoman ruumiin siemen, sillä tästä fyysillis-eetterisestä ruumiista on meidän kerran rakennettava ikuinen ruumis.

Nyt huomaamme, että elämän aikana nämä kolme ovat yhdessä. Paitsi päivätietoisuuttamme, on tässä ruumiissa myöskin korkeamman minämme asunto. Se vain puuttuu, ettemme päivätaajunnassamme tiedä tästä enempää kuin ruumiimme salatuista voimistakaan. Ne ovat yhdessä ja kuitenkin tietämättömiä toisistaan.

Sentähden viisaat ovat aina puhuneet vihkimyksestä, joka yhdistää nämä kolme. Korkeampi minuus pääsee silloin itsetietoiseksi tässä päivätaajunnassa, ruumiin aivoissa ja sydämessä. Henki saa aineellisesta poolista esille ensimmäisen suuren salaisuuden — ja mikä se on? Se on veljeys. Ihminen tietää nyt, että veljeys, veljesrakkaus, on tämän fyysillisen elämän salaisuus.

Mutta myöskin henki on ilmoittanut salaisuutensa, ja se on — vapaus. Ihminen on Jumalan poika, ikuinen, kuolematon henki.

Ja kun päivätaajunta tämän ymmärtää, selviää sille, mikä on ihmisen salaisuus tämän elämänsä kannalta,

jossa se on kehittynyt ja kasvanut. Se on vastuunalaisuus. Ihminen on vastuunalainen olento, sitä edellyttää hänen jumalallinen syntyperänsä. Samoin veljeyden toteuttaminen merkitsee vastuunalaisuutta. Taistelua ei saa olla, eikä hävittämistä.

Kun siis ihminen on puhdistuksen tiellä kokenut uudestisyntymistä, on hän samalla oppinut ymmärtämään näitä salaisuuksia. Koska hän toistaiseksi on tietoinen vain päivätaajunnastaan, on hänen käsitettävä oma vastuunalaisuutensa. Ihminen on vastuussa teoistaan. Sentähden hän lopettaa sen toimintamuodon, josta lähtee suurimmat kärsimykset, joka rikkoo karkeammin veljeyden lakeja ja joka rajoittaa hänen vapauttaan Jumalan poikana: hän lopettaa taistelun. Näin ovat tehneet kaikki viisaat, ja sentähden kuolema heitä pakenee. Hänelle selviää, että kun henki astuu ruumiin elämään, kuolema poistuu ja ikuinen elämä hänessä herää. Ikuinen elämä ei ole enää koettavissa ainoastaan kuoleman jälkeen auringonmaailmassa, vaan nyt se voi astua maanpäälle ja auringon taivasmaailma voi astua hänen sydämeensä.

Kuoleman salaisuus on siinä, että jo eläessämme opimme kuolemaan ja samalla syntymään uuteen eläniään. Kuolema on voitettava, sen valta kiellettävä. Nyt, jolloin olemme astuneet uuteen aikakauteen ja kuolema on tullut voitetuksi myöskin kosmillisessa merkityksessä, on kuoleman voittamisesta tullut, ei ainoastaan sielullinen, vaan myöskin käytännöllinen kysymys. Henkisellemme elämälle on laskettu uusi perustus: miekka on muutettava ristiksi. Sentähden tulee heti alussa kysymys perustuksesta, jolle aiotaan rakentaa. Ainoa miekka, jota ihmisen on lupa käyttää, on totuuden miekka, joka erottaa valheen to-

tuudesta ja tekee ihmisestä vastuunalaisen olennon. Jokainen ihminen voi voittaa kuoleman siten, että lakkaa kuolemaa tuottamasta. Tältä pohjalta voidaan lähteä asteittain synnyttämään ikuista elämää ja rakentamaan maan päälle Rauhan Temppelinä.

Kirjallisuutta

Väinö Lehtonen:

Miten ymmärrämme elämänskoulun	50:—	30:—
Uudenajan työsaralta	—	15:—
Kansallinen uudestisyntyminen ...	55:—	40:—
Rauhan temppeli	70:—	50:—

Kesäkurssiesitelmää 1943	50:—	30:—
„ 1944	55:—	40:—
„ 1945	70:—	50:—
„ 1946	80:—	60:—

Kirjoja saa tilata osoitteella: Neiti Alma Allin-
niemi, Tampere, Santalahdentie 7 E 13.

Teosofis-kristosofinen aikakauskirja **Pohjojan
Valo**, 10 numeroa vuodessa, hinta 100 mk. Toimi-
tus: Turku, Korkeavuorenk. 2 C 31.

Hinta 70:— 50:—

Hinta 70:— 50:—